

ЗАКОН

за запасите от нефт и нефтопродукти

Глава първа ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. (1) С този закон се уреждат обществените отношения, свързани със създаването, съхраняването, ползването и възстановяването на запаси за извънредни ситуации от нефт и нефтопродукти и целеви запаси от нефтопродукти, както и въвеждането на необходимите процедури за преодоляването на евентуален сериозен недостиг.

(2) Запасите по ал. 1 имат за цел да осигурят снабдяването с течни горива в случаите на затрудняване на доставките или значимо прекъсване на снабдяването с нефт и нефтопродукти в страната, в Европейския съюз и/или съгласно влязло в сила решение на Международната агенция по енергетика за отпускане на запаси.

(3) Запасите по ал. 1 се създават отделно от държавните резервни и военновременните запаси и всякакъв друг вид запаси от горива, създавани на територията на страната, съгласно националното законодателство.

Чл. 2. (1) По реда на този закон се създават, съхраняват, ползват, възстановяват и контролират запаси за извънредни ситуации от нефт и следните категории нефтопродукти:

1. автомобилни бензини, клас С;
2. газьоли, реактивни горива от керосинов тип и гориво за дизелови двигатели, клас Е;
3. котелни горива;
4. газ пропан-бутан.

(2) По реда на този закон се създават, съхраняват, ползват и възстановяват целеви запаси от следните категории нефтопродукти:

1. автомобилни бензини, клас С;

2. газьоли, реактивни горива от керосинов тип и гориво за дизелови двигатели, клас Е;

(3) Целевите запаси по ал. 2 представляват част от запасите за извънредни ситуации и се създават от държавата чрез Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“. Министерският съвет преценява необходимостта от създаването на целеви запаси.

(4) Този закон не се прилага за нефта и нефтопродуктите, включени в ал. 1, т. 1 - 4, които са доставени на територията на страната в промишлени опаковки с нетно тегло до 1 кг.

Чл. 3. (1) Запасите за извънредни ситуации от нефт и нефтопродукти и целевите запаси от нефтопродукти, които се създават и поддържат от Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“, са частна държавна собственост, финансират се от държавния бюджет и се включват в общото количество от запаси по този закон.

(2) Покупките и задължителното застраховане на запаси по ал. 1 се осъществяват от Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ при условията и по реда на Закона за обществените поръчки, а продажбите се извършват чрез лицензираните стокови борси.

(3) Запасите от нефтопродукти, които се създават и поддържат от енергийните предприятия по реда на чл. 85, ал. 1 и чл. 128 от Закона за енергетиката за тяхна сметка, се включват в общото количество запаси по този закон.

(4) Задължените лица сами организират и финансират за своя сметка и със свои средства създаването, съхраняването, обновяването и възстановяването на определените им нива на запасите за извънредни ситуации.

Чл. 4. (1) Задължените лица изготвят и представят в Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ ежемесечно до 15-о число справка–декларация по образец за предходния календарен месец с информация за:

1. нивото, състоянието и местата за съхранение на определените им запаси за извънредни ситуации, създадени и съхранявани от тях както на територията на страната, така и на територията на други държави - членки на Европейския съюз;

2. вида и количествата нефтопродукти и количествата нефт, поддържани от тях на територията на страната, за друга държава членка, създадената от нея Централна структура за управление на запасите (ЦСУЗ) и/или неин икономически оператор;

3. вида и количествата запаси за търговски цели, поддържани от тях през предходния календарен месец на територията на страната;

4. количествата нефт, газов кондензат, суровини за рафинериите, тежки горива и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4, които през предходния календарен месец са:

а) внесени при режим на внос;

б) доставени на територията на страната чрез вътрешнообщностни пристигания (ВОП);

в) произведени на територията на страната.

(2) Всички български и/или чуждестранни физически и юридически лица, както и техните клонове, които са извършвали на територията на страната през предходната календарна година дейности по производство, възлагане на производство, внос и ВОП на нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4, и/или внос и ВОП на нефт, газов кондензат, суровини за рафинериите и тежки горива, изготвят и представят в Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси” ежегодно до 15 февруари справка–декларация по образец за предходната календарна година с информация за:

1. количествата нефт, газов кондензат, суровини за рафинериите и тежки горива, вложени в производството от рафинериите, включително при договор за възлагане на производство и/или преработка;

2. произведените, потребените за собствени нужди и/или продадените за потребление количества нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4 и тежки горива;

3. количествата нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4 и тежки горива, възложени за производство и/или преработка, както и за потребените от тях и/или продадените за потребление;

4. количествата внесени, изнесени, доставени от ВОП, вътрешнообщностни изпращания и бункерни доставки на нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1 – 4;

5. количествата внесени, изнесени, доставени от ВОП, вътрешнообщностни изпращания и бункерни доставки на нефт, газов кондензат, суровини за рафинериите, тежки горива и нафта;

6. количествата нефта, произведена от рафинериите, върната в тях и използвана за техни нужди;

7. наличните количества нефт, газов кондензат, суровини за рафинериите, тежки горива, нефта и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4 към 1 януари и към 31 декември на предходната календарна година;

8. количествата нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4, предназначени за Българската армия; създаване, съхраняване и/или възстановяване на държавни резерви, военновременни запаси, ведомствени военновременни запаси, запаси за извънредни ситуации и целеви запаси от горива;

9. вида и количествата търговски запаси, поддържани към 1 януари и към 31 декември на предходната календарна година.

(3) Агенция „Митници“ изготвя и представя в Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ информация от единните административни документи и придружителните административни документи относно нефтопродукти по Приложение Б, раздел 4.1 към Регламент (ЕО) № 1099/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 г. относно статистиката на енергийния сектор. Информацията включва данни относно описанието на нефтопродуктите, тяхното количество, държавата на изпращане и на получаване и се предоставя по кодове съобразно глава 27 от Комбинираната номенклатура на Европейския съюз по Регламент (ЕС) № 1006/2011 на Комисията от 27 септември 2011 г., както следва:

1. ежемесечно до 15-о число за предходния календарен месец относно количествата осъществени внос и вътрешнообщностни пристигания на нефт, газов кондензат, суровини за рафинериите, тежки горива и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4 и за лицата, които са ги осъществили;

2. ежегодно до 31 януари за предходната календарна година относно количествата осъществени внос, износ, корабно и самолетно снабдяване, вътрешнообщностни пристигания и вътрешнообщностни изпращания на нефт, газов кондензат, суровини за рафинериите, тежки горива, нефта и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4 и за лицата, които са ги осъществили.

(4) Министерството на икономиката, енергетиката и туризма изготвя и представя на Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“:

1. ежемесечно до 15-о число за предходния календарен месец информация за запасите от нефтопродукти по видове и количества, които са създадени и поддържани от енергийните предприятия по реда на чл. 85, ал. 1 и чл. 128 от Закона за енергетиката;

2. ежегодно до 31 януари информация за видовете и количествата нефтопродукти, които ще бъдат поддържани през текущата календарна година.

(5) Националният статистически институт изготвя и представя на Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“:

1. ежемесечно до 15-о число за предходния календарен месец информация за вида и общите количества търговски запаси, поддържани на територията на страната;

2. ежегодно до 31 януари информация за количествата преработен на територията на страната нефт, количествата нефтопродукти, включително нафта и тежки горива, произведени на територията на страната, по производители, за вида и общите количества търговски запаси към 1 януари и 31 декември на предходната календарна година.

(6) Министерството на отбраната изготвя и представя на Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ ежегодно до 31 януари информация за количествата и видовете нефтопродукти, закупени през предходната календарна година за нуждите на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия, за създаване, поддържане и/или възстановяване на ведомствени военновременни запаси или за въоръжените сили на други държави или на международни организации, пребиваващи или преминаващи през територията на страната, както и за лицата, които са ги доставили.

(7) Министерството на вътрешните работи изготвя и представя на Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ ежегодно до 31 януари информация за количествата и видовете нефтопродукти, закупени през предходната календарна година за създаване, поддържане и/или възстановяване на ведомствени военновременни запаси, както и за лицата, които са ги доставили.

(8) Информацията по ал. 3 - 7 се предоставя на хартиен и електронен носител, а когато съдържа класифицирана информация - по реда на Закона за защита на класифицираната информация.

(9) Териториалните дирекции на Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ за целите на статистическото докладване към Европейската комисия, както и за осъществяване на текущ контрол на наличностите, подават ежемесечно до 15-о число информация относно действително съхраняваните нефтопродукти в петролните бази, предоставени за управление на агенцията, намиращи се в техния териториален обхват.

Чл. 5. (1) Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ изготвя и предоставя ежемесечно статистическа справка на Европейската комисия съгласно установените от нея срокове и форма за:

1. количествата запаси за извънредни ситуации, съхранявани на територията на Република България, към последния ден на всеки календарен месец; справката включва и информация за количествата и вида на запасите, съхранявани на територията на страната за сметка на други държави - членки на Европейския съюз, както и за национални запаси за извънредни ситуации, съхранявани на територията на други държави - членки на Европейския съюз;

2. количествата и вида целеви запаси, съхранявани на територията на Република България, по категории нефтопродукти към последния ден от всеки календарен месец; справката включва и информация по вид и количество за запасите, съхранявани на територията на страната в полза на други държави - членки на Европейския съюз, както и на съхранявани на тяхна територия целеви запаси на Република България;

3. съхраняваните на територията на страната общи количества запаси за търговски цели, предоставени въз основа на данните по чл. 4, ал. 5, т. 1, без да се включват данни относно местонахождението на запасите и техните собственици.

(2) Статистическата справка не може да включва количества запаси от нефт и нефтопродукти, които са предмет на изземване и/или принудително изпълнение, както и такива, създадени от предприятия с открито производство по несъстоятелност или с утвърден от съда план за оздравяване.

(3) Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ ежегодно до 25 февруари предоставя на Европейската комисия извадка от регистъра на запасите за извънредни ситуации по видове и количества към последния ден на предходната календарна година, без да се включва информация относно местонахождението на запасите.

(4) В случай че не са създадени целеви запаси или нивата им представляват по-малко от 30 дни обезпечение на потреблението в страната, Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ изготвя и предоставя на Европейската комисия ежегодно до 31 януари доклад с анализ на предприетите мерки, които ще гарантират през текущата година наличността и физическата достъпност на запасите за извънредни ситуации. В доклада се посочват и разпоредбите, въз основа на които се контролира използването на тези запаси в случай на затруднение в доставките или значимо прекъсване на снабдяването с нефт и нефтопродукти.

(5) Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ предоставя на Европейската комисия по нейно искане в сроковете, установени в Директива на Съвета 2009/119/ЕО:

1. копие от регистъра на запасите за извънредни ситуации с пропуснатата информация относно местонахождението им;

2. копие от регистъра на целевите запаси с пропуснатата информация относно местонахождението им;

3. копия от съответните статистически справки;

4. копие от плана за намеса при извънредни ситуации и свързаните с него организационни мерки.

(6) За информацията по ал. 3 - 5 се уведомява министърът на икономиката, енергетиката и туризма и тя се предоставя на Европейската комисия по ред, определен от Министерския съвет.

(7) Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ предоставя ежемесечно на Националния статистически институт за целите на статистическото докладване по системата Евростат в срок до 24-о число на текущия месец информация по видове и количества за създадените и поддържаните запаси по този закон от Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ през предходния календарен месец на територията на страната и/или на друга държава – членка на Европейския съюз.

(8) По искане на Министерския съвет или на министъра на икономиката, енергетиката и туризма председателят на Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ предоставя информация относно нивото и състоянието на запасите за извънредни ситуации и на целевите запаси.

Глава втора

ДЪРЖАВЕН НАДЗОР ВЪРХУ СЪЗДАВАНЕТО, СЪХРАНЯВАНЕТО, ОБНОВЯВАНЕТО, ПОЛЗВАНЕТО И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕТО НА ЗАПАСИТЕ ЗА ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ И НА ЦЕЛЕВИТЕ ЗАПАСИ

Чл. 6. (1) Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси”, наричана по-нататък „агенцията”, е орган на централната изпълнителна власт, който изпълнява функциите на ЦСУЗ по смисъла на Директива на Съвета 2009/119/ЕО.

(2) Агенцията осъществява държавния надзор върху създаването, съхраняването, обновяването, ползването и възстановяването на запасите по този закон с цел осигуряване на снабдяването с течни горива в случаите по чл. 1, ал. 2.

Чл. 7. (1) Агенцията:

1. организира и контролира създаването, съхраняването, обновяването, ползването и възстановяването на запасите от нефт и нефтопродукти по този закон;

2. контролира съхраняването на територията на страната на запаси от нефт и нефтопродукти, създадени за изпълнение на задълженията на други държави – членки на Европейския съюз;

3. закупува, съхранява, обновява и продава запаси от нефт и нефтопродукти по чл. 3, ал. 1 и 2;

4. води регистри на:

а) задължените лица;

б) регистрираните по чл. 38 складове за съхраняване на нефт и нефтопродукти;

в) всички създадени и поддържани запаси за извънредни ситуации;

г) всички създадени и поддържани целеви запаси;

5. съхранява на хартиен и електронен носител водените регистри;

6. публикува ежемесечно на интернет страницата на агенцията информация за текущите нива на запасите от нефт и нефтопродукти по този закон;

7. установява и изчислява среднодневния нетен внос и вътрешнообщностни пристигания, както и среднодневното потребление на нефтопродукти на територията на страната през предходната календарна година въз основа на равностойността в нефт;

8. изчислява общото и индивидуалните нива на запасите по видове и количества, които трябва да се поддържат от задължените лица и от агенцията;

9. публикува ежегодно до 10 октомври информация относно методите за изчисляване нивата на запасите, които задължените лица трябва да създадат до 30 април през следващата календарна година;

10. определя формата и реда за предоставяне на информацията по чл. 4, ал. 1 и 2;

11. извършва проверки по документи и/или на място за изпълнение на задълженията по този закон;

12. извършва проверки по документи и на място на складове, за които е подадено искане за регистрация, относно наличието на съответствие с изискванията на чл. 38;

13. публикува предварителна информация по категориите крайни продукти по чл. 2 за условията и количествата запаси, за които може да поеме задължение да съхранява за ЦСУЗ на други държави – членки на Европейския съюз;

14. съдейства на лицата, упълномощени от Европейската комисия да извършват прегледи на готовността за извънредни ситуации, механизма за съхранение, наличностите и отчетността на запасите;

15. осъществява взаимодействие с органите на Европейската комисия по повод изпълнението на задължението за поддържане на минимални запаси от нефт и нефтопродукти и/или по повод извънредни ситуации, както и изпълнението на влязло в сила решение на Международната агенция по енергетика за отпускане на запаси;

16. осигурява представителство на страната във форумите, дискусиите и тренировъчните обучения, организирани от Европейската комисия и/или от други международни организации във връзка със задължението за поддържане на минимални запаси от нефт и нефтопродукти;

17. осигурява представителство на страната в дейността на Координационната група за нефта и нефтопродуктите към Европейската комисия;

18. изготвя проект на План за намеса при извънредни ситуации и го предлага за приемане от Министерския съвет;

19. съхранява данните, справките и документацията във връзка със запасите за извънредни ситуации и целевите запаси за срок не по-малко от 5 години от датата на изготвянето им;

20. осъществява взаимодействие с ЦСУЗ на другите държави - членки на Европейския съюз, във връзка с дейностите, свързани с делегиране на задължения по отношение на управлението и поддържането на запаси както на територията на страната, така и на територията на други държави - членки на Европейския съюз;

21. следи за наличие/отсъствие на признаци за затрудняване на доставките от нефт и нефтопродукти в страната;

22. провежда конкурсни процедури за избор на съхранители със складове, регистрирани по реда на чл. 38, за съхранение на запасите, определени за агенцията, когато нейните съдови вместимости не са достатъчни.

(2) Агенцията изпълнява функциите си по начин, който да не влияе на условията на пазара на нефт и нефтопродукти и на свободната конкуренция на този пазар.

Чл. 8. (1) Председателят на агенцията осъществява контрол върху цялостната дейност по създаването, съхраняването, обновяването, ползването и възстановяването на запасите за извънредни ситуации и целевите запаси.

(2) Председателят на агенцията:

1. утвърждава методите, по които се изчисляват задълженията по този закон;

2. утвърждава нивата на запасите по категории горива общо за страната;

3. определя индивидуалните нива на запасите на агенцията и на задължените лица за всеки период на съхранение;

4. утвърждава общи изисквания, на които трябва да отговарят складовете за съхраняване на запасите по този закон;

5. регистрира и заличава регистрацията на складовете за съхраняване на запасите по този закон;

6. утвърждава образците на документи по този закон, включително на водените от агенцията регистри, и следи за своевременното им актуализиране;

7. предлага на Министерския съвет поддържане на минимално количество целеви запаси от нефтопродукти съгласно условията на този закон;

8. утвърждава годишния план за контролната дейност на агенцията по този закон;

9. издава разпореждания за ползване и разпореждания за възстановяване до определените им нива на запасите за извънредни ситуации на задължените лица, както и други актове, предвидени в закона;

10. издава заповеди за ползване и заповеди за възстановяване на запаси за извънредни ситуации и целеви запаси, създадени и управлявани от агенцията;

11. издава заповеди за обновяване на запасите, създадени и съхранявани от агенцията;

12. разрешава действия по преместване на запаси по този закон;

13. проучва при необходимост възможностите и предлага на Министерския съвет съхранение на запаси за извънредни ситуации и на целеви запаси, управлявани от агенцията, на територията на друга държава – членка на Европейския съюз;

14. издава разрешения на задължени лица за създаване и съхраняване на част от определените им запаси за извънредни ситуации на територията на други държави – членки на Европейския съюз, за което своевременно уведомява Министерския съвет;

15. издава наказателни постановления за нарушения по този закон.

(3) Председателят на агенцията издава индивидуални административни актове при условията и по реда на Административнопроцесуалния кодекс, доколкото в този закон не е предвидено друго. Жалбата срещу акт по ал. 2, т. 3 не спира изпълнението му.

(4) Председателят на агенцията издава наредба за условията и реда за съхранение на запаси за извънредни ситуации и целеви запаси в петролни бази, предоставени за управление на агенцията, в съхранители на територията на страната и на територията на други държави – членки на Европейския съюз.

(5) Председателят на агенцията може да делегира правата си по ал. 2, т. 3, 5, 8-10 и 15 на заместник-председателя на агенцията.

Чл. 9. (1) Регистриране и заличаване регистрацията на складовете за съхраняване на запасите по този закон, както и вписване на промени в обстоятелствата, свързани с регистрирани складове, се извършва със заповед на председателя на агенцията въз основа на писмено искане на заинтересованото лице.

(2) При вписване на склад в регистъра на складовете или на промени в обстоятелствата председателят на агенцията издава удостоверение за вписването.

(3) Заличаване на регистрацията на склад се извършва въз основа на писмено искане от съхранителя или в случаите, предвидени в този закон.

(4) Съхранителят е длъжен да върне в агенцията удостоверението за регистрация в срок до пет дни от издаването на заповед за вписване на промяна в обстоятелство по ал. 2, както и във всички случаи на заличаване на регистрацията.

Чл. 10. (1) Задължените лица и съхранителите на запаси по този закон и техните служители са длъжни да оказват съдействие на служителите по чл. 55, ал. 4 при изпълнение на възложените им с този закон задължения, включително за осигуряване на достъп до документация и складове за съхранение на запасите.

(2) Органите на Министерството на вътрешните работи, на Министерството на финансите, на Агенция „Митници“, на Националния статистически институт, на Националната агенция за приходите, на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор и органите на местната власт в рамките на своята компетентност са длъжни да оказват съдействие на служителите по чл. 55, ал. 4 при изпълнение на контролните им функции по този закон.

(3) При извършването на проверки от агенцията лицата по ал. 1 не могат да се позовават на производствена или търговска тайна.

Чл. 11. (1) Документи и информация, получени от председателя и от служители на агенцията при проверка или преглед на готовността за извънредни ситуации на страната или на друга държава членка, може да се използват от тях само за целите на проверката или прегледа. Информацията може да се предоставя единствено по писмено искане на държавен орган, когато това е предвидено със закон, или по искане на съответните служби на Европейската комисия. Информация относно физически лица се обработва и предоставя при спазване изискванията на Закона за защита на личните данни.

(2) Председателят и служителите на агенцията са длъжни да не разгласяват обстоятелства и факти, станали им известни при или по повод изпълнение на служебните им задължения по този закон, освен в случаите на постъпило писмено искане на държавен орган, когато това е предвидено със закон, или по искане на съответните служби на Европейската комисия.

(3) За изпълнение на задълженията си по ал. 2 лицата, посочени в нея, подписват декларации по образец.

(4) Служители на държавни органи, които получават документи и информация по този закон, могат да я ползват само за нуждите на осъществяването от тях функции.

Глава трета

ИЗЧИСЛЯВАНЕ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА НИВАТА НА ЗАПАСИТЕ

Чл. 12. (1) Нивата на запасите за извънредни ситуации, които се създават и поддържат от задължените лица и от агенцията, се определят от председателя на агенцията ежегодно до 31 март въз основа на равностойността в нефт на вноса и ВОП на нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4 или равностойността в нефт на потреблението им на територията на страната през предходната календарна година в съответствие с Приложение 3 на Директива на Съвета 2009/119/ЕО за налагане на задължение на държавите членки да поддържат минимални запаси от суров нефт и/или нефтопродукти. Методът, който е използван при определяне на нивата за съответната година, остава в сила до 30 април на следващата календарна година.

(2) Общото количество запаси за извънредни ситуации от нефт и нефтопродукти съответства най-малко на по-голямата от двете величини: 90 дни среднодневен нетен внос и ВОП, от които 30 дни за агенцията, или 61 дни среднодневно потребление на територията на страната, от които 20 дни за агенцията.

(3) При определяне нивата на запасите за извънредни ситуации се взема предвид информацията, получена по реда на чл. 4, ал. 2 – 7.

(4) В случай че лице по смисъла на чл. 4, ал. 2 не представи на агенцията изискваната годишна информация за осъществяването от него дейности през предходната календарна година, председателят определя

нивото на запасите за извънредни ситуации, които то трябва да създава и съхранява, въз основа на данните, представени от държавните институции по чл. 4, ал. 3 – 7.

(5) В случай на несъответствие между предоставената информация по реда на чл. 4, ал. 2 и постъпилата информация по реда на чл. 4, ал. 3 – 7 председателят на агенцията уведомява лицето в 7-дневен срок да предостави допълнителна информация и доказателства, необходими за извършване на проверка. При непредоставяне на допълнително изисканите информация и доказателства нивото на запасите за извънредни ситуации се определя съобразно ал. 4.

(6) При изчисляване нивата на запасите биогоривата и добавките се вземат предвид само ако вече са смесени със съответните нефтопродукти.

(7) При изчисляване нивата на запасите от котелно гориво се вземат предвид и количествата тежки горива, които са предназначени за използване като гориво в стационарни инсталации.

Чл. 13. (1) Нивата на целевите запаси, които се създават и поддържат от агенцията, се изчисляват въз основа на равностойността в нефт на среднодневното потребление на нефтопродукти по чл. 2, ал. 2 на територията на страната през предходната календарна година.

(2) Целевите запаси може да включват един или повече нефтопродукти, посочени в чл. 2, ал. 2, чиято равностойност в нефт е равна най-малко на 75 на сто от потреблението на територията на страната през предходната календарна година.

(3) При определяне нивата на целевите запаси се взема предвид информацията, получена по реда на чл. 4, ал. 2 – 7.

Чл. 14. (1) Среднодневният нетен внос и ВОП се изчислява въз основа на равностойността в нефт на вноса и ВОП на нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1 през предходната календарна година.

(2) При изчисляване на среднодневния нетен внос и ВОП на нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1 се вземат предвид количествата нефт, газов кондензат, суровини за рафинериите, тежки горива и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4, получени от ВОП и/или внос на територията на страната.

(3) При изчисляване на среднодневния нетен внос и ВОП на нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 не се вземат предвид количествата:

1. внос и ВОП на нафта;

2. бункерни доставки на нефта и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1 за речни и мореплавателни съдове, които напускат територията на страната;

3. износ и/или вътрешнообщностни изпращания на нефт, газов кондензат, суровини за рафинериите, тежки горива, нефта и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, включително горивото в резервоарите на въздухоплавателни и пътни транспортни средства, които напускат територията на страната;

4. наличностите към 1 януари и към 31 декември на предходната календарна година на нефт, газов кондензат, суровини за рафинериите, тежките горива, нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4 и нефтата.

(4) Равностойността в нефт на вноса и ВОП на нефтопродуктите се получава чрез изчисляване на сумата от нетния внос и ВОП на нефт, газов кондензат и суровини за рафинериите, като резултатът се намалява с 4 на сто от производството на нефта спрямо влагането на общите количества суровини за рафинериите – нефт, газов кондензат и други (или, ако общото количество на произведена нефта на национална територия е повече от 7 на сто, от него се приспада нетното действително потребление на нефта или действителното производство на нефта). Резултатът се прибавя към нетния внос и ВОП на нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4, който преди това е умножен по коефициент 1,065.

Чл. 15. (1) Среднодневното потребление на нефтопродукти на територията на страната се изчислява въз основа на равностойността в нефт на потреблението на нефтопродукти на територията на страната през предходната календарна година.

(2) При изчисляване потреблението на нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4 и ал. 2 се вземат предвид:

1. произведените в страната количества, използвани за собствени нужди на производителя или продадени от него за потребление;

2. количествата, получени в резултат на договор за възлагане на производство и преработване, които са използвани от възложителя за собствени нужди или са продадени от него;

3. количествата, които са внесени при режим на внос с цел потребление за собствени нужди и/или за продажба;

4. количествата, получени от ВОП с цел потребление за собствени нужди и/или за продажба;

5. количествата от внос и ВОП, които са налични към 1 януари на предходната календарна година.

(3) При изчисляване на равностойността в нефт на потреблението на нефтопродукти по чл. 2, ал.1, т. 1 – 4 и ал. 2 на територията на страната не се вземат предвид количествата от продажби от производство, преработване, внос, вътрешнообщностни пристигания, които през предходната календарна година са били предназначени за:

1. Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия или за въоръжени сили на други държави, или за международни организации, пребиваващи или преминаващи през територията на страната в съответствие с Конституцията на Република България и действащото законодателство;

2. създаване, съхраняване и/или възстановяване на държавни резерви и военновременни запаси, създавани от агенцията, както и на ведомствени военновременни запаси, създавани от Министерството на отбраната и Министерството на вътрешните работи;

3. създаване, съхраняване и/или възстановяване на запаси за извънредни ситуации;

4. създаване, съхраняване и/или възстановяване на целеви запаси от нефтопродукти;

5. бункерни доставки на нефтопродукти за речни и мореплавателни съдове, които напускат територията на страната;

6. износ и/или вътрешнообщностни изпращания, включително горивото в резервоарите на въздухоплавателни и пътни транспортни средства, които напускат територията на страната.

(4) При изчисляване на равностойността в нефт на среднодневното потребление на нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4 на територията на страната не се вземат предвид количествата от внос и ВОП, които са налични към 31 декември на предходната календарна година.

(5) При изчисляване нивата на запасите от котелно гориво се вземат предвид и количествата тежки горива, които са предназначени за използване като гориво в стационарни инсталации.

(6) Вътрешното потребление се изчислява като сума от агрегираните „действителни брутни вътрешни доставки“ на нефтопродуктите, посочени в чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4. Равностойността в суров нефт на вътрешното потребление се изчислява, като се умножи по коефициент 1,2.

Чл. 16. За периода от 1 януари до 31 март на всяка календарна година остават в сила определените през предходната календарна година среднодневно потребление и среднодневни нетен внос и ВОП на територията на страната.

Глава четвърта
СЪЗДАВАНЕ НА ЗАПАСИТЕ ЗА ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ И НА
ЦЕЛЕВИТЕ ЗАПАСИ

Раздел I

Създаване на запасите за извънредни ситуации

Чл. 17. (1) Задължените лица са длъжни ежегодно до 30 април да приведат нивата на определените им запаси за извънредни ситуации по категории нефтопродукти в съответствие с определеното им ниво по чл. 12, ал. 1.

(2) Задължените лица са длъжни да съхраняват определените им нива на запаси за извънредни ситуации до 30 април на следващата календарна година.

(3) Създаването на нивата се удостоверява:

1. на територията на страната - със складови записи, издадени от съхранители, притежаващи складове, регистрирани по чл. 38 - за запасите на задължените лица и агенцията, а за икономически оператори и ЦСУЗ на други държави – членки на Европейския съюз, и с договор за съхранение;

2. на територията на друга държава – членка на Европейския съюз - с документите по чл. 18, ал. 4;

3. в петролни бази, предоставени за управление на агенцията – с приемателен акт за запасите на агенцията, а за запасите на ЦСУЗ на други държави – членки на Европейския съюз, и с договор за съхранение.

Чл. 18. (1) Задължените лица могат от свое име и за своя сметка да делегират чрез договор създаването и съхранението на част от определените им нива на запаси за извънредни ситуации само на следните лица:

1. съхранители, притежаващи складове, регистрирани по чл. 38, които имат възможност да предоставят нефт и нефтопродукти и/или разполагат със свободни съдови вместимости за съхранение на територията на страната; това право се прилага до 100 на сто от определените индивидуални нива на запаси за извънредни ситуации, като задълженото лице е длъжно да представи в агенцията копие на складов запис най-късно в работния ден, следващ деня на издаването му, а съхранителят отговаря за количеството и качеството на запасите, за които е поел задължение да ги съхранява;

2. икономически оператори и/или съхранители, които имат възможност да предоставят нефт и нефтопродукти и/или разполагат със свободни съдови вместимости за съхранение на запаси за извънредни ситуации на територията на други държави – членки на Европейския съюз; това право се прилага до 30 на сто от индивидуално определените нива на запаси за съответните категории нефтопродукти и нефт; всяко конкретно делегиране се допуска по искане на задълженото лице след предварително разрешение от оторизираните органи на другата държава - членка на Европейския съюз, на чиято територия ще се съхраняват запасите, и последващо разрешение от агенцията; отговорността на икономическите оператори и съхранителите за вида, количеството и качеството на приетите за съхранение запаси се уреждат съобразно законодателството на съответната държава, а задълженото лице носи отговорност по националното законодателство;

3. една или повече ЦСУЗ на други държави - членки на Европейския съюз, които предварително са изявили готовност да съхраняват такива запаси; това право се прилага до 30 на сто от индивидуално определените нива на запаси за съответните категории нефтопродукти и нефт; всяко конкретно делегиране се допуска по искане на задълженото лице след предварително разрешение от агенцията и от оторизираните органи на другата държава - членка на Европейския съюз, на чиято територия ще се съхраняват запасите.

(2) Централната структура за управление на запасите на друга държава - членка на Европейския съюз, може от свое име и за своя сметка писмено да предлага на агенцията делегиране на съхранението на част от определените ѝ нива на запаси, при условие, че тя разполага със свободни съдови вместимости за съхранение на запаси по този закон. При постъпили две или повече предложения те се разглеждат по реда на постъпването им.

(3) Всяко задължено лице, изразило желание да съхранява запаси извън територията на страната, предоставя в агенцията писмено искане не по-късно от 20 календарни дни преди началото на периода, за който се иска одобрение, включващо:

1. име, адрес по седалище, както и адрес, телефон, факс, електронен адрес и лице за кореспонденция на съхранителя, икономическия оператор и/или ЦСУЗ на другата държава - членка на Европейския съюз, които ще осъществяват съхранението на запасите;

2. вид и количество на запасите;

3. местоположението на склада/складовете, където ще се съхраняват запасите;

4. периода, за който ще се съхраняват запасите;

5. писмено съгласие от съответната държава членка и/или създадената от нея ЦСУЗ, на чиято територия ще бъдат съхранявани съответните запаси; изявлението за съгласие включва данни за вида и количеството на запасите и срока на съхранение, както и ангажимент за подаване на ежемесечна информация за съхраняваните на нейна територия запаси на задълженото лице за периода на съхранение.

(4) В случаите по ал. 1, т. 2 и 3 задълженията се считат за изпълнени, при положение че задълженото лице:

1. е получило разрешение от агенцията да съхранява запасите съобразно предоставеното искане по ал. 1;

2. е представило в агенцията оригинал или заверено копие на договор или на друг документ, удостоверяващ съхранението извън територията на страната за целия период, за който е дадено разрешение от агенцията; документът трябва да съдържа следната информация:

а) мястото, вида, количеството и качеството на запасите;

б) датата на влягане;

в) срока на съхранение;

г) застраховка на запасите;

д) вид транспорт за придвижване до страната - в случай на извънредни ситуации, както и срок за извършването му;

е) органа в другата държава - членка на Европейския съюз, изпълняващ контролни функции върху наличността и качеството на запаси.

(5) Икономически оператори и други ЦСУЗ на държави - членки на Европейския съюз, могат от свое име и за своя сметка да делегират на съхранители на територията на страната съхраняването на количества запаси, определени за създаване от съответната държавата членка.

(6) Правото на делегиране не поражда задължение за другото лице да приеме делегираните дейности без негово съгласие.

(7) Съхранението на запаси, делегирано по ал. 1 и 5, не може да бъдат пределегирано.

(8) Всякакви промени в условията за съхранение, включително удължаване на срока му, се разглеждат като ново делегиране.

Чл. 19. (1) В случай че агенцията не разполага с достатъчно собствени съдови вместимости, Министерският съвет с решение може да делегира създаването и съхранението на определените ѝ запаси за извънредни ситуации на ЦСУЗ на друга държава – членка на Европейския съюз. Делегирането се допуска, в случай че условията за съхранение на територията на другата държава са по-изгодни от условията, предлагани от съхранители на територията на страната, притежаващи складове, регистрирани по чл. 38.

(2) Решението по ал. 1 се приема по предложение на председателя на агенцията съгласувано с министъра на икономиката, енергетиката и туризма. Предложението се изготвя след предварително проучване на финансовата целесъобразност, качеството на предлаганата услуга по съхранение и възможностите за срочно предоставяне на съответните количества на територията на страната.

(3) Задълженията за създаване и съхранение на запаси по делегация не могат да бъдат пределегирани на други лица.

Чл. 20. (1) Икономически оператор и/или ЦСУЗ на друга държава – членка на Европейския съюз, изразил желание да съхранява запаси на територията на Република България, подава искане не по-късно от 30 календарни дни преди началото на периода, за който се иска разрешение за съхранение и поддържане на запаси по този закон, включващо:

1. име, адрес по седалище, както и адрес, телефон, факс, електронен адрес и лице за кореспонденция на съответния икономически оператор и/или ЦСУЗ, за чиято сметка ще се съхраняват запасите на територията на страната;

2. име, адрес по седалище, както и адрес, телефон, факс, електронен адрес и лице за кореспонденция на съхранителя, който ще осъществява съхранението на запасите по реда на този закон;

3. вид и количество на запасите;

4. местоположение и други данни, индивидуализиращи складовете, където ще се съхраняват запасите;

5. периода, за който ще се съхраняват запасите;

6. писмено съгласие от страна на оторизираните органи на съответната държава - членка на Европейския съюз, за чиято сметка ще бъдат съхранявани запасите на територията на страната.

(2) За съхраняването на запаси по реда на ал. 1 председателят на агенцията в 14-дневен срок от постъпване на писмено искане от икономически оператор и/или ЦСУЗ на друга държава – членка на Европейския съюз, издава писмено съгласие. Отказът за издаване на съгласие подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс, освен в случая на чл. 18, ал. 2.

(3) При съгласие за съхраняване на запаси по ал. 1 агенцията подава ежемесечно информация на държавата – членка на Европейския съюз, и/или на създадената от нея ЦСУЗ относно съхраняваните за нейна сметка запаси на територията на страната.

Чл. 21. (1) Запаси за извънредни ситуации по чл. 2, ал. 1 може да се поддържат в нефт или в крайни нефтопродукти.

(2) При определяне на количествата запаси за извънредни ситуации от нефтопродукти крайните продукти се отчитат съгласно техния действителен тонаж.

(3) Нефтът се отчита на базата на производствените програми на рафинериите за текущата година и посочения от производителя рандеман. Това правило се прилага за:

1. до 40 на сто от количеството на запасите за извънредни ситуации от бензини, газьоли, реактивни горива от керосинов тип и гориво за дизелови двигатели;

2. до 50 на сто от количеството на запасите за извънредни ситуации от котелни горива (в т.ч. тежки горива);

3. до 100 на сто от количеството на запасите за извънредни ситуации от газ пропан-бутан.

(4) Определените нива на запаси за извънредни ситуации от газ пропан-бутан може до 100 на сто да се създават и съхраняват и под формата на бензини и/или горива за дизелови двигатели.

(5) Запасите за извънредни ситуации може да се поддържат под формата на нефт само от лица, осъществявали внос и/или ВОП на нефт, суровини за рафинериите, газов кондензат, както и от производители или възложители на производство на нефтопродукти, които в срок не по-късно от 15 април на съответната година подават в агенцията писмено искане. Към

искането се прилага план за преработване на нефта с посочени срокове за предоставяне на крайни нефтопродукти в случаите на затрудняване на доставките или значимо прекъсване на снабдяването. Вносителите, лицата, осъществявали вътрешнообщностни пристигания, и възложителите на производство прилагат и заверено копие на сключен договор с рафинерия за преработване на нефта в крайни нефтопродукти.

(6) Лицата, осъществявали дейности по внос и/или ВОП на суровини за рафинериите и газов кондензат, създават и съхраняват определените им нива на запаси за извънредни ситуации изцяло под формата на нефт.

(7) Лицата, осъществявали дейности по продажби от производство, внос и/или ВОП на тежки горива, предназначени за използване в стационарни горивни инсталации, създават и съхраняват определените им нива на запаси за извънредни ситуации изцяло под формата на котелно гориво.

(8) Поддържането на запаси по реда на ал. 3 - 5 се разрешава и количеството им се определя от председателя на агенцията в 10-дневен срок от постъпване на писмено искане от задължените лица, получено в агенцията не по-късно от 15 април на текущата календарна година. Разрешение може да бъде дадено и по-късно, ако е налице основателна причина за това. Отказът за издаване на разрешение подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 22. (1) В случай че нивата на запасите за извънредни ситуации са били определени въз основа на среднодневното потребление на територията на страната, категориите задължени лица се определят съобразно ал. 2 - 5.

(2) Всяко лице, което е произвеждало през предходната календарна година нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1 – 4 и тежки горива, е длъжно да създаде, да съхранява, обновява и възстановява със свои средства и за своя сметка запаси за извънредни ситуации в количество, пропорционално на потребеното от него и/или на продаденото от него количество нефтопродукти през предходната календарна година спрямо общото потребление на територията на страната.

(3) Всяко лице, което е възлагало през предходната календарна година производството и преработването на нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4 и тежки горива и ги е използвало за собствени нужди и/или е реализирало крайните нефтопродукти на националния пазар, е длъжно да

създаде, да съхранява, обновява и възстановява със свои средства и за своя сметка запаси за извънредни ситуации в количество, пропорционално на потребеното за свои нужди и/или продаденото от него количество нефтопродукти през предходната календарна година спрямо общото потребление на територията на страната.

(4) Всяко лице, което е внасяло нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4 и тежки горива през предходната календарна година, е длъжно да създаде, да съхранява, обновява и възстановява със свои средства и за своя сметка запаси за извънредни ситуации в количество, пропорционално на внесеното от него количество нефтопродукти за собствено потребление и/или продажба с цел потребление на територията на страната спрямо общото количество нефтопродукти, внесени и потребени на територията на страната през предходната календарна година.

(5) Всяко лице, което е осъществявало през предходната календарна година ВОП на нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4 и тежки горива, е длъжно да създаде, да съхранява, обновява и възстановява със свои средства и за своя сметка запаси за извънредни ситуации в количество, пропорционално на количествата нефтопродукти от осъществените от него ВОП за собствено потребление и/или продажба с цел потребление на територията на страната спрямо общото количество нефтопродукти, въведени от ВОП и потребени на територията на страната през предходната календарна година.

Чл. 23. (1) В случай че нивата на запасите за извънредни ситуации са били определени въз основа на среднодневния нетен внос и ВОП на територията на страната, категориите задължени лица се определят съобразно ал. 2 и 3.

(2) Всяко лице, което е внасяло нефт, суровини за рафинериите, газов кондензат, тежки горива и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4 през предходната календарна година, е длъжно да създаде, да съхранява, обновява и възстановява със свои средства и за своя сметка запаси за извънредни ситуации в количество, пропорционално на осъществените от него нетен внос спрямо общия нетен внос на територията на страната през предходната календарна година.

(3) Всяко лице, което е осъществявало вътрешнообщностни пристигания на нефт, суровини за рафинериите, газов кондензат, тежки горива и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4 през предходната календарна година, е длъжно да създаде, да съхранява, обновява и възстановява със свои средства и за своя сметка запаси за извънредни ситуации в количество,

пропорционално на осъществените от него нетни ВОП спрямо общите нетни ВОП на територията на страната през предходната календарна година.

Чл. 24. (1) Количествата запаси за извънредни ситуации, обезпечавщи изпълнението на задълженията по чл. 22 или 23, могат да бъдат собственост на задълженото лице, на икономическия оператор или на ЦСУЗ на друга държава – членка на Европейския съюз, и/или да са предоставени по договор за заем.

(2) Договорите за заем и за съхранение на запаси по този закон не могат:

1. да бъдат обезпечавани със залог върху запасите;
2. да включват клаузи, възпрепятстващи ползването на запасите при издадено разпореждане от председателя на агенцията;
3. да се прекратяват при затрудняване на доставките или при значимо прекъсване на снабдяването.

(3) Намаляване на съхраняваното количество запаси е допустимо само при издадено разпореждане за ползване и в съответствие с указаните в него количества.

(4) Задължените лица и/или съхранителите, които са предали количества нефтопродукти по договор за заем на други задължени лица, на икономически оператори или на ЦСУЗ на друга държава – членка на Европейския съюз, не могат да отчитат тези количества за изпълнение на собствените си задължения по този закон.

(5) В случай че задължено лице преустанови дейността си по производство, преработване, внос или вътрешнообщностни пристигания на нефтопродукти през годината, в която е възникнало задължението му, или през текущата година, задължението да съхранява определеното ниво на запаси остава в сила до 30 април на годината, следваща годината на определяне на това ниво.

(6) Всяко задължено лице е длъжно постоянно да държи запаса, за който има задължения по чл. 22 или 23, и да се разпорежда с него само въз основа на издадено от председателя на агенцията разпореждане за ползване и в съответствие с него.

Чл. 25. Запасите за извънредни ситуации не могат да включват нефт и нефтопродукти:

1. от местни залежи, които не са добити;

2. за зареждане на речни и мореплавателни съдове;
3. намиращи се в тръбопроводи, в пътни и железопътни цистерни и в цистерни на търговците на дребно (бензиностанции);
4. които са съхранявани от или са на разположение на въоръжените сили, включително военновременните запаси;
5. преминаващи транзитно през територията на страната;
6. които представляват дънни остатъци;
7. които не могат да бъдат изтеглени от складовете, регистрирани по чл. 38, с помощта на обичайно използваните за тази цел стационарни съоръжения и технологии или са трудно достъпни, или са неоперативни по други причини.
8. в танкери, намиращи се в морето.

Раздел II

Създаване на целеви запаси

Чл. 26. (1) Целеви запаси от нефт и нефтопродукти може да се създават само от агенцията.

(2) Министерският съвет по предложение на председателя на агенцията съгласувано с министъра на икономиката, енергетиката и туризма определя вида и количеството на целевите запаси, както и срока на тяхното поддържане, който не може да бъде по-кратък от една година.

(3) Минималното количество целеви запаси, изчислено като брой дни среднодневно потребление на територията на страната, се прилага за всички категории нефтопродукти.

(4) Целевите запаси се съхраняват и поддържат през целия срок, като временни намаления се допускат само при извършване на отделни операции по обновяване на запасите.

(5) При необходимост от промяна на вида на запасите тя се извършва от началото на календарния месец, следващ решението на Министерския съвет за промяна.

Чл. 27. (1) Решението за поемане на задължение за създаване на целеви запаси, обезпечавщи най-малко 30 дни потребление на територията на страната, се съобщава на Европейската комисия по официален ред.

(2) Съобщението по ал. 1 предварително се съгласува с министъра на икономиката, енергетиката и туризма и се изпраща за публикуване в „Официален вестник“ на Европейския съюз. То съдържа вида и количествата на запасите, за които е поето задължение за създаване, както и продължителността на тяхното поддържане.

Чл. 28. (1) В случай че решението за поемане на задължение за създаване на целеви запаси, обезпечавачи най-малко 30 дни потребление на територията на страната, предвижда период за съхранение, по-малък от една календарна година, поне една трета от определените за съответната година нива на запаси следва да са под формата на крайни нефтопродукти.

(2) В случай че решението за поемане на задължение за създаване на целеви запаси е за количества нефтопродукти, обезпечавачи по-малко от 30 дни потребление на територията на страната, председателят на агенцията изготвя годишен доклад с анализ на мерките, предприети за гарантиране и проверка на наличността и физическата достъпност на запасите за извънредни ситуации. В доклада се посочват и разпоредбите, приети за да се осигури контрол върху използването на тези запаси при затруднение на доставките или значимо прекъсване на снабдяването с нефт и нефтопродукти.

(3) Докладът по ал. 2 предварително се съгласува с министъра на икономиката, енергетиката и туризма, одобрява се с решение на Министерския съвет и се изпраща по официален ред на Европейската комисия до 31 януари на календарната година, за която се отнася.

Чл. 29. Спрямо целевите запаси на Република България или на други държави – членки на Европейския съюз, съхранявани на територията на страната, не може да се прилагат мерки за принудително изпълнение. В случай на необходимост съдействие за безпрепятствено транспортиране на запасите през територията на страната се осъществява от органите на МВР.

Глава пета

СЪХРАНЕНИЕ И ОБНОВЯВАНЕ НА ЗАПАСИ ЗА ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ И ЦЕЛЕВИ ЗАПАСИ

Чл. 30. (1) Запасите от нефт и нефтопродукти по този закон може да се съхраняват на територията на страната в складове, които са регистрирани от агенцията по реда на чл. 38, в съдови вместимости, предоставени за управление на агенцията, както и в съдови вместимости на други държави - членки на Европейския съюз, при условие че е отчетена физическата им наличност и достъпност.

(2) Запасите по този закон задължително се застраховат най-малко срещу всички рискове по раздел II, буква А, т. 8 и 9 от приложение № 1 към Кодекса за застраховането. Договорът за застраховка на запасите освен определеното по Кодекса за застраховането съдържание задължително съдържа вида и количеството на застрахования запас. Начало на периода на застрахователно покритие не може да е по-късно от датата на влагане на запасите в складове, регистрирани по реда на чл. 38, или в складове, предоставени за управление на агенцията, съответно краят на покритието не може да е по-рано от крайната дата за съхранение на запасите по издадени складови записи за задължените лица или съгласно сроковете за съхранение на агенцията.

(3) Договорът за задължителна застраховка на запасите се придружава от договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ за имуществени и неимуществени вреди, причинени на трети лица в резултат на съхранение на запасите в складове по чл. 38.

(4) Когато в договорите за застраховка по ал. 2 и 3 е уговорено разсрочено плащане на дължимата премия, задълженото лице или съхранителят е длъжен да представи в агенцията заверено копие от всяко платежно нареждане, удостоверяващо платената към застрахователя премия, в срок до пет работни дни от плащането.

(5) Съдовите вместимости в петролните бази, предоставени за управление на агенцията, се застраховат за сметка на държавния бюджет.

(6) Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ е длъжна да разполага с документи, доказващи заплащането или обезпечаването на акциза, дължим по Закона за акцизите и данъчните складове, за създадените от нея запаси от нефт и нефтопродукти.

(7) Съхранителите на запаси по този закон, притежаващи складове, регистрирани по чл. 38, са длъжни да разполагат с документи, доказващи заплащането или обезпечаването на акциза, дължим по Закона за акцизите и данъчните складове за съхраняваните при тях запаси от нефт и нефтопродукти.

Чл. 31. (1) Съхранението на запаси от съхранители на територията на страната се урежда с договор и не може да бъде делегирано на други лица. Договорът за съхранение задължително съдържа:

1. име, адрес по седалище, както и адрес за кореспонденция, телефон, факс, електронен адрес и лице за контакти на съхранителя,

икономическия оператор и/или ЦСУЗ на другата държава - членка на Европейския съюз;

2. срок на съхранение;

3. вид и количество на запасите;

4. местоположение и други данни, индивидуализиращи складовете, където ще се съхраняват запасите;

5. срок и форма на ежемесечна информация относно състоянието и наличността на запасите.

(2) Всякакви промени в условията за съхранение, включително удължаване на срока му, се разглеждат като ново делегиране.

Чл. 32. Контролът относно наличността, движението и състоянието на запасите, създадени от задължени лица или от агенцията, съхранявани на територията на друга държава - членка на Европейския съюз, се осъществява от съответните оторизирани от нея органи и/или създадената от нея ЦСУЗ, за което председателят на агенцията периодично изисква информация.

Чл. 33. (1) В случай че целеви запаси се съхраняват съвместно с други запаси от нефтопродукти, извършването на сливноналивни или други операции с тях не може да води до намаляване количеството на запасите или до тяхното движение.

(2) Действия по ал. 1 спрямо запаси, съхранявани на територията на страната, се допускат само по заповед на председателя на агенцията.

(3) Действия по ал. 1 спрямо запаси на агенцията, съхранявани на територията на друга държава – членка на Европейския съюз, се допускат само след разрешение на председателя на агенцията, предварително съгласувано с министъра на икономиката, енергетиката и туризма.

(4) Действия по ал. 1 спрямо запаси, собственост на друга държава – членка на Европейския съюз, съхранявани на територията на страната, се допускат само след разрешение на оторизираните органи на съответната държава членка и/или създадената от нея ЦСУЗ.

Чл. 34. Всеки съхранител е длъжен по всяко време да държи запаса, за който е поел задължение да го съхранява, да не се разпорежда с него и да го освобождава само след писмено разпореждане на председателя на агенцията.

Чл. 35. (1) При приемане за съхранение на територията на страната на нефт и нефтопродукти, представляващи запаси по този закон,

съхранителят е длъжен да издаде складов запис за влог на нефт и крайни нефтопродукти.

(2) Складовият запис е ценна книга на заповед, с която се доказва влагането на запаси по този закон. Съхранителят издава складови записи за всяко вложено количество до размера на регистрираната си вместимост.

(3) Складов запис, издаден за количества, съхранявани в склад, който не е регистриран по реда на чл. 38, е недействителен.

(4) Складовият запис се издава след вписване в складовия регистър на съответния публичен склад въз основа на сключен писмен договор за влог и се състои от стоков запис и заложен запис. Стоковият и заложният запис са ценни книги на заповед.

(5) Двете части на складовия запис по ал. 1 трябва да съдържат освен реквизитите по чл. 577, ал. 2 от Търговския закон и:

1. наименованието „Складов запис за влог на нефт и крайни нефтопродукти“;

2. регистрационен номер на склада и дата на вписването му в регистъра на складовете;

3. номер и дата на декларацията за съответствие съгласно Наредбата за изискванията за качеството на течните горива, условията, реда и начина за техния контрол;

4. срок за пазене на вложените в публичния склад запаси по този закон, вписани в складовия запис.

(6) Складовите регистри на публичните складове за съхраняване на нефт и нефтопродукти по този закон се водят по реда, определен с наредбата по чл. 574, ал. 2 от Търговския закон.

(7) В случай че срокът на складовия запис изтича преди 30 април на календарната година, следваща годината, в която е определено нивото на запасите за извънредни ситуации на съответното задължено лице на територията на страната, то е длъжно да представи в агенцията складов запис за съхраняване в същия или в друг регистриран по чл. 38 склад за същите по вид и количество запаси не по-късно от 14 дни преди изтичането на срока на предходния складов запис.

(8) В случай че срокът на складовия запис, издаден на икономически оператор и/или ЦСУЗ на друга държава – членка на Европейския съюз, изтича преди срока, за който е определен неговият запас, издаване на нов складов запис следва да бъде предварително разрешено

от председателя на агенцията и от оторизираните органи на другата държава членка преди изтичане срока на предходния складов запис.

(9) Складовият запис, както и неговите съставни части не могат да бъдат джиросвани и количествата нефт и нефтопродукти, представляващи запаси за извънредни ситуации, не могат да служат като гаранция, обезпечаваша предоставяне на кредит по договор за залог.

(10) Складовият запис се издава по образец, утвърден от председателя на агенцията, и се отпечатва съобразно условията и реда за отпечатване на ценни книжа.

(11) В случай че физическо или юридическо лице загуби качеството си на съхранител по този закон, то е длъжно да върне в агенцията непопълнените и попълнените складови записи в срок до 3 работни дни от датата на уведомлението за заличаване.

(12) В случай че срокът на застрахователно покритие на застраховка по този закон изтича преди 30 април на календарната година, следваща годината, в която е определено нивото на запасите за извънредни ситуации на съответните задължени лица, съхранителят е длъжен да сключи нов договор за застраховка и да представи в агенцията заверено копие на нов складов запис най-късно в работния ден, следващ деня на застраховането. Същото задължение съхранителят има и относно запасите, които съхранява за икономически оператори или ЦСУЗ на друга държава – членка на Европейския съюз, за целия период, за който са определени техните запаси.

Чл. 36. (1) Задължените лица и съхранителите на нефт и нефтопродукти са длъжни да уведомяват председателя на агенцията в 14-дневен срок за:

1. всяко извършено преобразуване (вливане, сливане, разделяне или отделяне), за сделки с предприятие, както и при промяна на правната форма или промени в управителните органи на юридическото лице;

2. всички промени относно седалището, адреса на управление, адреса и лицата за кореспонденция.

(2) Съхранителите на нефт и нефтопродукти, които са регистрирали складове по реда на чл. 38, са длъжни да уведомяват председателя на агенцията за всеки случай на влагане и изтегляне на запаси по този закон. Уведомлението се отправя писмено или по електронен път при условията и по реда на Закона за електронния документ и електронния подпис най-късно в работния ден, следващ деня на изтеглянето или влагането.

(3) Към уведомлението за влагане се прилага заверено копие на договор за застраховка на вложеното количество гориво със срок на действие, не по-кратък от срока на съхранение по складовия запис.

(4) Съхранителите са длъжни да уведомяват председателя на агенцията в срок 3 работни дни за всяко извършено от тях разпореждане със складовете, които са регистрирани по реда на чл. 38, включително при сделка с предприятието, в което са включени.

(5) Задължените лица, икономическите оператори, ЦСУЗ и съхранителите не могат да преместват запаси по този закон от един склад в друг склад, регистриран по чл. 38, освен в следните случаи:

1. при заличаване на регистрация на склад;

2. с писмено разрешение от председателя на агенцията въз основа на мотивирано писмено искане;

3. в случай на бедствие, авария или друго непредвидимо събитие, което може да доведе до унищожаване или повреждане на нефт и нефтопродукти, за което незабавно се уведомява председателят на агенцията; за всяко преместване се издава нов складов запис и се отправя уведомление за влагане и изтегляне на нефтопродуктите по реда на ал. 2.

(6) Министърът на икономиката, енергетиката и туризма или определено от него длъжностно лице уведомява председателя на агенцията за всеки случай на ползване на запасите от нефтопродукти от енергийните предприятия по чл. 85, ал. 1 и чл. 128 от Закона за енергетиката и за сроковете на тяхното възстановяване. Уведомлението се отправя писмено или по електронен път при условията и по реда на Закона за електронния документ и електронния подпис най-късно два работни дни след изтеглянето.

Чл. 37. (1) Количествата нефт и нефтопродукти по този закон трябва да отговарят по качество на изискванията на нормативните актове, на българските и на европейските стандарти.

(2) При промяна на изискванията за качеството на съхраняваните нефт и нефтопродукти, при възстановяване след разпореждане за ползване или при обновяване задължените лица, съхранителите и агенцията са длъжни да влагат количества до достигане на определените нива с качество съгласно съответните изисквания.

(3) Задължените лица обновяват създадените от тях запаси за извънредни ситуации без нарушаване на нивата след съгласуване с председателя на агенцията и го доказват със съответните документи, като при необходимост се извършва и проверка на място от служителите по чл. 55, ал. 4.

(4) Обновяването на запасите, създавани и съхранявани от агенцията, се извършва съобразно сроковете за съхранение и показателите за качество на горивата, като:

1. за количествата, съхранявани в петролни бази, предоставени за управление на агенцията, се издава заповед на председателя на агенцията;

2. за количествата, съхранявани извън петролните бази, предоставени за управление на агенцията, се извършва от съхранителите и се доказва със съответните документи.

(5) При обновяване на целеви запаси се допуска временно намаление на количествата за не повече от един месец.

Чл. 38. (1) Регистрирането на складове се извършва на основание на подадено искане за регистрация на склад за съхраняване на запаси от нефт и нефтопродукти, за което се заплащат държавни такси по тарифа, одобрена от Министерския съвет.

(2) Искането за регистрация на склад, в който могат да се съхраняват запаси от нефт и нефтопродукти по този закон, се подава от лицето, което желае да бъде съхранител, до председателя на агенцията и се придружава от следните документи:

1. нотариален акт или друг документ за вещни права върху склада, или нотариално заверен договор за наем със срок на действие, не по-кратък от 18 календарни месеца от датата на подаване на искането - в случай че лицето, което желае да бъде съхранител, ползва склада по договор за наем;

2. документи, удостоверяващи съответствието на склада с общите изисквания, утвърдени от председателя на агенцията;

3. декларация по утвърден образец за наличие на планове за действие за ликвидиране на пожари и аварии, съгласувани с органите на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“;

4. декларация по утвърден образец за осигурен запас гасителни средства;

5. справка по утвърден образец за професионалната квалификация и опит на лицата, които ще работят в склада, както и за заеманата от тях длъжност;

6. копие на положително решение по оценка на въздействие върху околната среда или на решение да не се извършва оценка на въздействие върху околната среда;

7. декларация по утвърден образец за наличието на разрешително по чл. 104, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда;

8. копие на удостоверение за вписване и заверка на складов регистър на публичен склад съгласно изискванията, определени с наредбата по чл. 574, ал. 2 от Търговския закон;

9. заверено копие на договора за имуществена застраховка на склада, за който е подадено искане за регистрация по реда на този закон;

10. декларация по утвърден образец, че лицето, което желае да бъде съхранител, не е в производство по несъстоятелност или ликвидация; декларацията съдържа информация за актуалното състояние по търговския регистър на лицето и за единния му идентификационен код;

11. удостоверение, че лицето, което ще бъде съхранител, няма задължения по смисъла на чл. 87, ал. 6 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;

12. декларация по утвърден образец от председателя на агенцията относно проектната, действителната, неоперативната и резервната вместимост на склада и вида на продукта, който ще се съхранява;

13. нотариално заверено пълномощно - в случай че подалият искането е упълномощено лице;

14. технологична схема, на която са обозначени номерата на складовете и технологичните обвързки между тях;

15. документ за платена такса.

(3) Имуществената застраховка на склада осигурява покритие най-малко срещу всички рискове по раздел II, буква А, т. 8 и 9 от Кодекса за застраховането, като договорът за застраховка на склада освен определеното по Кодекса за застраховането съдържа задължително съдържа идентификация на склада, включваща номера му по технологична схема на складовата база. Срокът на застраховката не може да бъде по-кратък от 18 месеца с начална дата не по-късно от датата на подаване на искането за регистрация на склада. Договорът за застраховка се подновява

не по-късно от 10 работни дни преди изтичането на застрахователното покритие по него. Съхранителят е длъжен да предостави в агенцията заверено копие от подновения договор в срок до 5 работни дни от сключването му.

(4) Когато в договора за имуществена застраховка на склада е уговорено разсрочено плащане на дължимата премия, съхранителят е длъжен да представи в агенцията заверено копие от всяко платежно нареждане, удостоверяващо платената към застрахователя премия, в срок до 5 работни дни от плащането.

(5) Документите по ал. 2, т. 1, 10 и 11 се представят и от собственика на склада - в случай че съхранителят не е собственик.

(6) Не се допуска в склад, регистриран за определен вид продукт, съхраняването на друг вид продукт, различен от този по регистрацията.

Чл. 39. (1) Председателят на агенцията може със заповед да заличи регистрацията по чл. 38:

1. ако са представени неверни данни, които са послужили като основание за регистрацията;

2. когато съхранител е обявен в ликвидация или спрямо него е открито производство по несъстоятелност;

3. когато при проверка се установи, че складът не отговаря на общите изисквания по чл. 8, ал. 2, т. 4 и/или по друг нормативен акт;

4. при други нарушения на този закон или на други нормативни актове, уреждащи съхраняването на нефт и нефтопродукти.

(2) Председателят на агенцията изменя със заповед вписаните в регистъра на складовете данни при настъпили промени в обстоятелствата по чл. 38, когато те не са в нарушение на закона. При подаване на искане за промяна на данните в регистъра на складовете се дължи държавна такса в размер, определен с тарифата по чл. 38, за извършените вписвания и се издава ново удостоверение в зависимост от характера на настъпилите промени.

(3) В случай на заличаване на регистрация на склад задълженото лице е длъжно в 30-дневен срок от уведомяването по реда на чл. 61 от Административнопроцесуалния кодекс за заповедта да вложи количествата запаси за извънредни ситуации в друг склад, регистриран по реда на чл. 38.

(4) Заповедта за заличаване на регистрация на склад се мотивира и подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс, като жалбата не спира нейното изпълнение.

Глава шеста

ПРОВЕРКИ НА ГОТОВНОСТТА ЗА ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ И ПРОЦЕДУРИ ПРИ ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ

Раздел I

Проверки на готовността за извънредни ситуации

Чл. 40. (1) Председателят на агенцията съгласува времето и обема на проверки на готовността за извънредни ситуации с органите на Европейската комисия и с упълномощени представители на Координационната група по чл. 17 от Директива на Съвета 2009/119/ЕО, ако такива са излъчени за участие в проверката. Председателят на агенцията уведомява своевременно Министерския съвет за всяка предстояща проверка.

(2) Председателят на агенцията определя длъжностни лица, имащи достъп до всички документи, регистри и места за съхранение на запасите, които да оказват съдействие за извършване на проверката.

(3) В 7-дневен срок от обявяването на проверката председателят на агенцията представя на Европейската комисия или на упълномощените от нея длъжностни лица информация относно местонахождението на запасите за извънредни ситуации и на целевите запаси.

(4) Служителите на агенцията, задължените лица и съхранителите са длъжни да предоставят достъп на проверяващите лица до всички документи, регистри, създавани и съхранявани по този закон, както и до местата на съхранение на запасите.

(5) Лицата по ал. 2 при извършване на проверките предприемат необходимите мерки за защита на личните данни на проверяваните лица и са длъжни да не разгласяват обстоятелства и факти, представляващи търговска тайна, които са им станали известни при или по повод на проверките.

Раздел II

Процедури при извънредни ситуации и ползване на запасите

Чл. 41. (1) Запасите по този закон се ползват в следните случаи:

1. при затрудняване на доставките или при значимо прекъсване на снабдяването в страната;

2. по препоръка на Европейската комисия във връзка със затрудняване на доставките или значимо прекъсване на снабдяването в една или повече държави – членки на Европейския съюз, или във връзка с влязло в сила решение на Международната агенция по енергетика за отпускане на запаси;

3. при криза от местен характер.

(2) Запасите по този закон не могат да се ползват преди провеждането на консултациите по чл. 44, ал. 3, освен в случаите на ал. 1, т. 3.

Чл. 42. (1) Председателят на агенцията съгласувано с министъра на икономиката, енергетиката и туризма предлага за утвърждаване от Министерския съвет План за намеса при извънредни ситуации, наричан по-нататък „План за намеса”.

(2) Планът за намеса се привежда в изпълнение при всеки отделен случай на затрудняване на доставките или значимо прекъсване на снабдяването с нефт и нефтопродукти в страната, в Европейския съюз или в отделна държава – членка на Европейския съюз, при влязло в сила решение на Международната агенция по енергетика за отпускане на запаси или решение на Министерския съвет при криза от местен характер.

Чл. 43. В случай на извънредна ситуация по чл. 42, ал. 2 председателят на агенцията може да изисква за определен период от време ежедневна писмена информация от:

1. задължените лица за текущото състояние на:

а) осъществявания от тях внос и вътрешнообщностни пристигания на нефт, тежко гориво и нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4;

б) произведените тежки горива и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4;

в) реализираните на националния пазар количества горива по букви „а” и „б”;

2. Агенция „Митници” за количествата нефт, тежки горива и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4, постъпващи на територията на страната от внос и ВОП;

3. Националната агенция за приходите за реализираните на националния пазар количества тежко гориво и нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4.

Чл. 44. (1) При установяване на признаци за затрудняване или значимо прекъсване на снабдяването с нефт и нефтопродукти в страната председателят на агенцията съгласувано с министъра на икономиката, енергетиката и туризма уведомява Министерския съвет.

(2) Министърът на икономиката, енергетиката и туризма отправя искане до Европейската комисия за свикване на консултации в рамките на Координационната група по нефта и нефтопродуктите към Европейската комисия, съставена от представители на държавите - членки на Европейския съюз.

(3) В консултациите участват председателят на агенцията и/или друг служител на агенцията, определен за представляващ Република България в Координационната група по нефта и нефтопродуктите. Консултациите може да се проведат на място, определено от Европейската комисия и/или по електронен път.

(4) За резултатите от проведените консултации председателят на агенцията уведомява министъра на икономиката, енергетиката и туризма, който ги докладва на Министерския съвет, и при необходимост предлага да се приеме решение за:

1. въвеждане ограничения на потреблението на нефтопродукти в страната;
2. отпускане на запаси по този закон в съответствие с изчисления недостиг съгласувано с председателя на агенцията;
3. приоритетно разпределяне на нефтопродукти за определени групи потребители съгласувано с председателя на агенцията.

Чл. 45. Министерският съвет по предложение на министъра на икономиката, енергетиката и туризма може да приеме решение за предприемане на мерки по чл. 44, ал. 4, включително за намаляване на запасите под определените нива, и преди приключване на консултациите в Координационната група по нефта и нефтопродуктите при особено извънредни ситуации или за справяне с криза от местен характер, за което незабавно уведомява Европейската комисия.

Чл. 46. (1) При възникване на извънредна ситуация в рамките на Европейския съюз, по препоръка от Европейската комисия и/или при влязло в сила решение на Международната агенция по енергетика за отпускане на запаси, включително въвеждане на допълнителни мерки за ограничаване на

потреблението, председателят на агенцията уведомява незабавно министъра на икономиката, енергетиката и туризма, който незабавно предлага на Министерския съвет вземане на решение.

(2) При препоръка от Европейската комисия и/или при влязло в сила решение на Международната агенция по енергетика за отпускане на запаси се забранява прилагането на мерки, възпрепятстващи преместването и транспортирането на целеви запаси и/или запаси за извънредни ситуации, които са собственост на други държави членки. За такива запаси се предприемат всички възможни мерки за безпрепятствено транспортиране през територията на страната и до граничните пунктове на Република България.

(3) В случай на постъпило искане за транспортиране на запаси за извънредни ситуации и/или целеви запаси - собственост на други държави – членки на Европейския съюз, агенцията взаимодейства с техните оторизирани органи по повод количествата, вида на запасите и транспорта, с който ще бъде осъществено превозването им през територията на страната до граничните пунктове на Република България.

(4) Агенцията предоставя информацията по ал. 3 на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Министерството на вътрешните работи и Агенция „Митници” за предприемане на действия по безпрепятствено транспортиране на запасите до граничните пунктове на Република България.

Чл. 47. При всички случаи на ползване на запаси по този закон незабавно писмено се уведомява Европейската комисия. Уведомяването се извършва по ред, определен от Министерския съвет, като включва информацията относно:

1. причините, наложили ползването;
2. датата, на която запасите са били намалени под достигнатите нива;
3. мерките, които се предвиждат за възстановяване на запасите до нивата, достигнати преди разпореждането за ползване.

Чл. 48. (1) При решение на Министерския съвет за отпускане на запаси за ползване, председателят на агенцията издава общо и индивидуални разпореждания за ползването на запаси за извънредни ситуации на задължените лица и/или заповед за ползване на запасите, управлявани от агенцията.

(2) С разпореждането за ползване на запаси за извънредни ситуации и/или със заповедта за ползване на запасите на агенцията техните количества временно се намаляват под определените нива.

(3) Разпорежданията за ползване са задължителни за всички задължени лица и съхранители. Когато разпореждането включва запаси, съхранявани на територията на други държави – членки на Европейския съюз, председателят на агенцията изпраща преписи от него на съответните икономически оператори и/или ЦСУЗ.

(4) Разпореждането за ползване на запаси за извънредни ситуации е административен акт, който освен реквизитите по Административнопроцесуалния кодекс включва и количеството на нефта и/или количеството и вида на нефтопродуктите, за които то се издава, както и срока за отпускането им на пазара. Разпореждането не подлежи на обжалване, влиза в сила от датата на издаването му и подлежи на незабавно изпълнение.

(5) Изпълнението на разпорежданията за ползване на запаси за извънредни ситуации се контролира от длъжностните лица по чл. 55 по документи и/или на място.

Чл. 49. При промяна на обстоятелствата председателят на агенцията съгласувано с министъра на икономиката, енергетиката и туризма може да отмени или измени разпорежданията и заповедта за ползване.

Чл. 50. Запасите от нефт и нефтопродукти, създавани и съхранявани по този закон, се използват в следната поредност:

1. запаси за извънредни ситуации, създавани и съхранявани от задължените лица;
2. запаси за извънредни ситуации, създавани и съхранявани от агенцията след изчерпване на запасите по т. 1;
3. целеви запаси.

Чл. 51. (1) Запасите за извънредни ситуации на задължените лица се ползват съобразно разпореждането на председателя на агенцията по чл. 48.

(2) Задължените лица са длъжни:

1. незабавно да предприемат действия за ползване на всички посочени в разпореждането видове и количества запаси;

2. да организират транспортирането и предоставянето на вътрешния пазар на запасите;

3. да удостоверяват пред агенцията със съответните документи действията по т. 1 и 2 в срок до 3 работни дни от предприемането им.

(3) Запасите, създадени и съхранявани от задължените лица, се продават на едро или на крайни потребители на пазарен принцип.

Чл. 52. Задължено лице, което не изпълни задължението си по чл. 51, ал. 2, т. 1, дължи на агенцията обезщетение, представляващо равностойността на запасите, за които не е предприело действия за ползване. Обезщетението се изчислява по пазарни цени към датата на издаване на разпореждането.

Раздел III

Възстановяване на запасите

Чл. 53. (1) При нормализиране на доставките на нефт и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4 на територията на страната и/или по препоръка на Европейската комисия председателят на агенцията издава общо и индивидуални разпореждания за възстановяване на отпуснатите за ползване количества запаси за извънредни ситуации на задължените лица до определените им нива. Разпорежданията за възстановяване са задължителни за всички задължени лица.

(2) Разпореждането за възстановяване на запасите за извънредни ситуации е административен акт, който освен реквизитите по Административнопроцесуалния кодекс включва и количеството на нефта и/или количеството и вида на нефтопродуктите, за които то се издава, както и крайния срок за достигане на определените им нива.

(3) Изпълнението на разпорежданията за възстановяване до определените им нива на запаси за извънредни ситуации се контролира от длъжностните лица по чл. 55 по документи и/или на място.

(4) Възстановяването на отпуснати за ползване запаси, управлявани от агенцията, се извършва с решение на Министерския съвет и последваща заповед на председателя на агенцията.

(5) Председателят на агенцията информира Европейската комисия за издаването на разпореждания и заповеди за възстановяване на запаси, както и за тяхното изпълнение.

Чл. 54. Задължено лице, което не изпълни разпореждане за възстановяване на запасите до определените му нива, дължи на агенцията обезщетение, представляващо равностойността на невъзстановените количества нефтопродукти. Обезщетението се изчислява по пазарни цени към датата на издаване на разпореждането.

Глава седма

КОНТРОЛ ВЪРХУ СЪЗДАВАНЕТО, СЪХРАНЯВАНЕТО, ОБНОВЯВАНЕТО, ПОЛЗВАНЕТО И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕТО НА ЗАПАСИТЕ ОТ НЕФТ И НЕФТОПРОДУКТИ

Чл. 55. (1) Председателят на агенцията осъществява контрол върху задължените лица и съхранителите на нефт и нефтопродукти, притежаващи регистрирани складове по чл. 38, относно изпълнението на задълженията им по създаването, съхраняването, обновяването, ползването и възстановяването на запасите по този закон.

(2) Председателят на агенцията осъществява контрол върху съхранението на територията на страната на запаси на икономически оператори и ЦСУЗ на други държави – членки на Европейския съюз, при условия и по ред, съгласувани с оторизираните органи на съответните държави.

(3) Председателят на агенцията осъществява контрол върху съхранението на територията на други държави – членки на Европейския съюз, на запаси на агенцията и на задължените лица, при условия и по ред, съгласувани с оторизираните органи на съответните държави.

(4) При осъществяване на контролните си функции председателят на агенцията се подпомага от служители на агенцията, определени с негова заповед.

Чл. 56. (1) При изпълнението на контролните си функции на територията на страната служителите по чл. 55, ал. 4 имат право:

1. на свободен достъп в обектите, където се съхраняват запаси по този закон, включително в данъчни складове по смисъла на Закона за акцизите и данъчните складове;

2. да изискват документи, данни, сведения, справки и други носители на информация от контролираните лица;

3. да проверяват отчетността на контролираните обекти;
4. да осъществяват предвидените от закона действия по обезпечаването на доказателства, включително да запечатват складовете, в които се съхраняват или следва да се съхраняват запаси;
5. да извършват насрещни проверки;
6. да изискват от трети лица сведения и документи, необходими за извършване на насрещните проверки;
7. да изискват писмени обяснения от проверяваните лица;
8. да ползват вещи лица, с които се сключва договор за възлагане на експертиза;
9. да издават задължителни предписания и да следят за изпълнението им.

(2) При осъществяване на правомощията си служителите по чл. 55, ал. 4 взаимодействат със съответните органи на Агенция „Митници” и Националната агенция за приходите при условия и по ред, определени със съвместна инструкция на министъра на финансите и председателя на агенцията. При необходимост може да бъдат привлечени експерти и специалисти от други министерства и ведомства, както и да се осъществява взаимодействие с оторизираните органи на другите държави – членки на Европейския съюз.

(3) Органите на Министерството на вътрешните работи оказват съдействие на служителите по чл. 55, ал. 4 при осъществяване на контролните им функции, включително за издирване и връчване на документи на законни представители на проверяваните лица. Съдействието се осъществява при условия и по ред, определени със съвместна инструкция на министъра на вътрешните работи и председателя на агенцията.

(4) При извършване на проверка по писмено искане на председателя на агенцията съответните държавни органи са длъжни да предоставят данни относно въведените на територията на страната при режим на внос или чрез вътрешнообщностни пристигания количества нефт и нефтопродукти, обема и вида на продажбите, осъществени от проверяваното лице, както и всяка друга информация, необходима за определяне на задълженията на проверяваното лице.

(5) Проверките се назначават и извършват по ред, определен с наредба на председателя на агенцията.

Чл. 57. (1) При извършване на проверка служителите по чл. 55, ал. 4 могат да предприемат мерки за обезпечаване на доказателства чрез извършване на опис на материалните активи и ценности или чрез изземване с опис на документи и други носители на информация. В случаите, когато няма други възможности за обезпечаване, те могат временно да запечатват складове, работилници и други обекти, свързани с дейността, за срок до 24 часа, а с писмено разрешение на председателя на агенцията - до 72 часа.

(2) За запечатването по ал. 1 се съставя протокол, в който се посочват датата и часът на извършване на действията, конкретните действия по запечатването, фактическите и правните основания за прилагането на тази мярка, срокът на прилагането ѝ, както и пред кой орган и в какъв срок тя може да се обжалва. Препис от протокола се предоставя на проверяваното лице.

(3) Мерките може да се обжалват в 3-дневен срок пред председателя на агенцията, който се произнася с решение най-късно в деня, следващ деня на постъпване на жалбата, като може да потвърди, измени или отмени мерките и сроковете, за което жалбоподателят се уведомява в същия ден.

(4) Решението на председателя на агенцията може да се обжалва в 7-дневен срок пред Върховния административен съд, като жалбата не спира изпълнението на мерките, освен ако съдът не постанови друго. Съдът се произнася в закрито заседание в 14-дневен срок с определение, което не подлежи на обжалване.

Чл. 58. За резултатите от проверките се изготвя констативен протокол. Когато констатациите съдържат данни за извършено нарушение по този закон, служител, определен по реда на чл. 55, ал. 4, съставя акт за установяване на административно нарушение.

Чл. 59. (1) Актът за установяване на административно нарушение се съставя в писмена форма в 14-дневен срок от приключването на проверката по реда на Закона за административните нарушения и наказания и трябва да съдържа:

1. собственото, бащиното и фамилното име на съставителя и длъжността му;
2. номера и датата на съставяне на акта;
3. данните за проверявания субект;

4. фактическите и правните основания за издаване на акта;
5. дата или период на извършване на нарушението;
6. описание на нарушението и обстоятелствата, при които то е било извършено;
7. законовите разпоредби, които са нарушени;
8. обяснения или възражения на нарушителя, ако е направил такива;
9. опис на приложените доказателства и иззетите документи и вещи;
10. подпис на лицето, съставило акта;
11. трите имена и точните адреси на свидетелите, единния им граждански номер;
12. дата на получаване на акта и подпис на лицето, което го е получило;
13. информация за претърпени имуществени вреди от нарушението.

(2) Фактическите и правните основания по ал. 1, т. 4 са мотивите на акта за установяване на нарушение.

(3) Екземпляр от акта за установяване на нарушение се връчва по реда на Закона за административните нарушения и наказания на нарушителя.

(4) Неразделна част от актовете за установяване на нарушение са всички събрани в хода на проверката доказателства. Оригиналите на събраните писмени доказателства се прилагат към екземпляра от акта за установяване на нарушение, предназначен за агенцията, а копията от тях се прилагат към екземпляра, предназначен за проверения субект.

(5) Когато нарушителят не се яви за съставяне на акт за установяване на нарушение, актът се съставя в негово отсъствие и се изпраща за връчване от органите на съответната община или кметство, които са длъжни да уведомят нарушителя срещу разписка за депозирания акт и в 14-дневен срок от датата на получаването му да го връчат. При неявяване на нарушителя актът се подписва от оправомощено длъжностно лице от общината или кметството и не се връчва.

(6) В случай че нарушителят не може да бъде открит на посочения адрес, актът за установяване на административно нарушение се връща в агенцията неоформен, като се посочват обстоятелствата, поради които нарушителят не е открит.

(7) След връщането на акта председателят или заместник-председателят на агенцията издава наказателно постановление, което влиза в сила от деня на издаването му и се връчва по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Глава осма

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 60. Който не представи информация по чл. 4, ал. 2 или предостави невярна, неточна или непълна информация, се наказва с глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция от 2000 до 10 000 лв.

Чл. 61. (1) Който не представи информация по чл. 4, ал. 1, чл. 36, ал. 1-4 или предостави невярна, неточна или непълна информация, се наказва с глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция от 1000 до 10 000 лв.

(2) Задължено лице, което не изпълни задълженията си по чл. 42, т. 1 или предоставя невярна, неточна или непълна информация, се наказва с глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция от 500 до 5000 лв.

(3) При повторно извършено нарушение по ал. 1 наказанието е глоба, съответно имуществена санкция, от 2000 до 10 000 лв., а по ал. 2 - глоба, съответно имуществена санкция, от 1000 до 5000 лв.

Чл. 62. (1) Задължено лице, което не изпълни задълженията си по чл. 17, ал. 1 и 2, чл. 24, ал. 4 и 6, чл. 39, ал. 3 и чл. 51, ал. 2, т. 1, се наказва с глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция от 15 000 до 150 000 лв.

(2) Лице, което, като законен представител на юридическо лице е допуснало извършване на нарушение по ал. 1, се наказва с глоба от 500 до 5000 лв.

Чл. 63. Който наруши разпоредбите на чл. 24, ал. 2, т. 3 и ал. 3, чл. 30, ал. 1 и 2 и чл. 35, ал. 9, се наказва с глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция от 15 000 до 150 000 лв.

Чл. 64. (1) Съхранител, който наруши разпоредбите на чл. 34, се наказва с глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица съответно се налага имуществена санкция от 20 000 до 200 000 лв.

(2) Съхранител, който пределегира съхранение на запаси, които са му били делегирани по реда на чл. 18, ал. 1 и 5, се наказва с глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция от 20 000 до 200 000 лв.

(3) Съхранител, който не изпълни или допусне да не бъдат изпълнени задълженията по чл. 35, ал. 1 и чл. 38, ал. 7, се наказва с глоба или с имуществена санкция от 500 до 1000 лв.

Чл. 65. Който наруши разпоредбите на чл. 33, ал. 1 и 2, се наказва с глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция от 10 000 до 150 000 лв.

Чл. 66. Който не изпълни или допусне да не бъде изпълнено задължението по чл. 37, ал. 1 и 2, се наказва с глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция от 15 000 до 150 000 лв.

Чл. 67. Който не изпълни задълженията по чл. 35, ал. 7 и 11, се наказва с глоба от 500 до 5000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция от 1000 до 10 000 лв.

Чл. 68. Който не изпълни задълженията по чл. 9, ал. 4, чл. 21, ал. 8 и чл. 37, ал. 3, се наказва с глоба от 500 до 2000 лв., а на юридическото лице за неизпълнение се налага имуществена санкция от 1000 до 5000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

Чл. 69. (1) Който не окаже съдействие при извършване на проверка, възпрепятства нейното извършване, не изпълни задължителни предписания на служителите по чл. 55, ал. 4, писмени указания на председателя на агенцията или допусне такива действия, се наказва с глоба от 500 до 15 000 лв.

(2) При повторно извършено нарушение по ал. 1 наказанието е глоба от 1000 до 30 000 лв.

Чл. 70. Задължено лице или съхранител, който не изпълни задълженията по чл. 35, ал. 12 и чл. 36, ал. 5, се наказва с глоба от 500 до 5000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция от 1000 до 10 000 лв.

Чл. 71. Вещи лица, които са приели по договор да извършат, но не са извършили в определения срок възложената експертиза и с това са станали причина за удължаване на срока за приключване на проверка, се наказват с глоба или с имуществена санкция до 5000 лв.

Чл. 72. (1) Служител на агенцията, който разгласи, предостави, публикува, използва или разпространи по друг начин данни и обстоятелства, представляващи производствена или търговска тайна на задължено лице или съхранител, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 1000 до 2000 лв. и се лишава от право да изпълнява контролни функции по този закон за срок една календарна година.

(2) Служител на агенцията, който при наличие на достатъчно данни за извършено нарушение по този закон не изготви констативен протокол или не състави акт за установяване на административно нарушение, се наказва с глоба от 500 до 3000 лв.

Чл. 73. (1). Извън случаите по чл. 60 - 72 лице, което не изпълни задълженията си по този закон или допусне те да не бъдат изпълнени, се наказва с глоба от 500 до 5000 лв., а на юридическото лице за неизпълнение се налага имуществена санкция от 1000 до 10 000 лв., ако не подлежи на по-тежко наказание.

(2) За всяко следващо образувано административнонаказателно производство по ал. 1 глобата или имуществената санкция е от 2000 до 20 000 лв.

Чл. 74. (1) Установяването на нарушенията, издаването на наказателните постановления и обжалването им се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(2) Актовете за установяване на административни нарушения се съставят от служителите по чл. 55, ал. 4, а наказателните постановления се издават от председателя на агенцията.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

1. „Признаци за затрудняване на доставките” са налице, когато в рамките на два последователни месеца се получи намаляване с 20 на сто на общото ниво на доставките в страната на нефт и нефтопродукти спрямо същия период през предходната календарна година.

2. „Затрудняване на доставките на нефт и нефтопродукти” е всяко затруднение, дори временно, водещо до значително намаляване на доставките от нефт и нефтопродукти или до съществено повишаване на цената им на световния пазар, което може да причини сериозни смущения в икономическата и стопанската дейност на страната и/или на Европейския съюз.

3. „Значимо прекъсване на снабдяването” е съществено и внезапно намаляване на снабдяването с нефт и нефтопродукти за Европейския съюз или за отделна държава членка, независимо дали това е довело до приемането на решение за отпускане на запаси за ползване.

4. „Кризис от местен характер” са ситуации, които могат да доведат до временно прекъсване на снабдяването с нефт и нефтопродукти, породено от извънредни събития на територията на страната, включително в резултат на временни технологични и други затруднения, удовлетворяването на които няма да се отрази съществено върху общото количество запаси от нефт и нефтопродукти и върху възстановяването на задължителния им минимум. Кризите от местен характер не включват ситуациите, произтичащи от промени в цените на нефта и нефтопродуктите.

5. „Потребление на територията на страната” са общите количества нефт и нефтопродукти, изчислени по метод, утвърден от председателя на агенцията, доставени в границите на страната за енергийна и друга употреба. Този показател включва доставките за промишлеността, транспорта, домакинствата и други битови нужди, както и за собствено потребление на предприятията.

6. „Производител на нефтопродукти” е местно или чуждестранно физическо или юридическо лице, както и негови клонове, което е произвеждало на територията на страната през предходната календарна година тежки горива и нефтопродуктите, включени в чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4, и е използвало за собствени нужди и/или е реализирало крайните нефтопродукти на националния пазар.

7. „Възложител на производство на нефтопродукти” е местно или чуждестранно физическо или юридическо лице, както и негови клонове, което е възлагало през предходната календарна година производство и преработване на територията на страната на тежки горива и нефтопродукти по чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4 и е използвало за собствени нужди и/или е реализирало крайните нефтопродукти на националния пазар.

8. „Вносител на нефт и нефтопродукти” е местно или чуждестранно физическо или юридическо лице, както и негови клонове, което е осъществявало внос на територията на страната през предходната календарна година на нефт, газов кондензат, суровини за рафинериите, тежки горива и нефтопродукти, включени в чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4.

9. „Лице, осъществявало вътрешнообщностни пристигания на нефт и нефтопродукти” е местно или чуждестранно физическо или юридическо лице, както и негови клонове, което е осъществявало вътрешнообщностни пристигания на територията на страната през предходната календарна година на нефт, газов кондензат, суровини за рафинериите, тежки горива и нефтопродукти, включени в чл. 2, ал. 1, т. 1 - 4.

10. „Икономически оператор” е лице, което е задължено да създаде и съхранява запаси за извънредни ситуации от нефт и нефтопродукти за изпълнение на ангажимента по Директива на Съвета 2009/119/ЕО на държава – членка на Европейския съюз.

11. „Задължено лице” е икономически оператор, който по силата на чл. 22, ал. 2-5 или чл. 23, ал. 2 и 3 е длъжен да създава, съхранява, обновява и възстановява със свои средства и за своя сметка запаси за извънредни ситуации от нефт и нефтопродукти като част от общото количество запаси за извънредни ситуации на Република България.

12. „Съхранител” е юридическо или физическо лице, което е регистрирало склад по реда на чл. 38 на територията на страната и/или има необходимата правоспособност за осъществяване на съхранение на нефт и нефтопродукти на територията на други държави - членки на Европейския съюз.

13. „Добавка” е химическо вещество, различно от въглеродород, което се добавя към даден продукт с цел промяна и подобряване на свойствата му и/или получаване на крайния продукт.

14. „Биогорива” са течни или газообразни горива, използвани в транспорта и получени от биомаса, като „биомаса” е биоразградимата част от продуктите, отпадъците и остатъчните продукти от селското стопанство (включително веществата от растителен и животински произход), горското стопанство и свързаните с него сектори, както и биоразградимата част от промишлените и битови отпадъци.

15. „Вътрешнообщностни пристигания” са доставки на нефт и нефтопродукти, представляващи пристигания по смисъла на чл. 3, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 638/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. (ОВ, L 102, 7.4.2004 г.).

16. „Вътрешнообщностни изпращания” са доставки на нефт и нефтопродукти, представляващи изпращания по смисъла на чл. 3, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 638/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. (ОВ, L 102, 7.4.2004 г.).

17. „Склад” е всеки отделен стационарен резервоар и прилежащите му инфраструктура и съоръжения, предназначен за съхраняване на нефт и крайни нефтопродукти, без тръбопровод, резервоар на въздухоплавателно, шосейно, мореплавателно и речно транспортно средство, пътна и железопътна цистерна и цистерна на търговец на дребно (бензиностанция).

18. „Физическа достъпност” са правила за разполагане и транспортиране на запасите, с които се гарантира тяхното отпускане за ползване или действителна доставка до крайните потребители и пазари при условия и в срокове, които водят до намаляване на евентуални проблеми в снабдяването.

19. „Създаване на запаси от нефт и нефтопродукти” е дейност по тяхното закупуване, доставяне, приемане за съхранение съгласно изискванията на този закон или предоставяне по договор за заем и/или договор за влог с цел достигане на определеното ниво съгласно чл. 17, ал. 1.

20. „Съхраняване на запаси от нефт и нефтопродукти” е дейност по тяхното поддържане в съответното количество и качество, при подходящи технологични условия и в състояние на непрекъсната готовност за ползването им.

21. „Обновяване на запаси от нефт и нефтопродукти” е дейност по замяна в съответното количество и качество на запаси по този закон преди изтичане срока на съхранението им или в изпълнение на изискванията на нормативни актове и стандарти за качество, без да се нарушават определените нива, с изключение на случаите по чл. 37, ал. 5.

22. „Възстановяване на запаси от нефт и нефтопродукти” е дейност по тяхното закупуване, доставка, приемане за съхранение или предоставяне по договор за заем и/или влог с цел достигане на определеното ниво съгласно чл. 17, ал. 1 след тяхното ползване по реда на чл. 46 - 51.

23. „Ползване на запаси от нефт и нефтопродукти” е дейност на задължено лице, съхранител или на агенцията, с която на територията на страната се употребяват по предназначение запаси от нефт и нефтопродукти, променяйки тяхното състояние, или се извършва разпоредителна сделка с тях в полза на трети лица.

24. „Запаси за извънредни ситуации” са запасите от нефт и нефтопродукти, които Република България е длъжна да създава и съхранява съгласно Директива на Съвета 2009/119/ЕО.

25. „Целеви запаси” са запаси от крайни нефтопродукти, които са частна държавна собственост, финансират се от държавния бюджет и са в количества и видове, определени с решение на Министерския съвет.

26. „Запаси за търговски цели” са запаси от нефт и нефтопродукти, съхранявани от задължените лица за гарантиране непрекъснатостта и ритмичността на търговския процес, като тези запаси са отделни от запасите за извънредни ситуации.

27. „Централна структура за управление на запасите (ЦСУЗ)” е орган или служба на държава – членка на Европейския съюз, на която са предоставени правомощия за закупуване, поддържане и/или продажба на запаси от нефт и нефтопродукти, включително запаси за извънредни ситуации и целеви запаси.

28. „Делегиране” е действие на лице, имащо задължения за създаване и съхранение на запаси по този закон, с което то възлага на друго лице съхранение на част или на всичките запаси, които са му били определени.

29. „Международни морски бункери” са по Приложение А, раздел 2.1 към Регламент (ЕО) № 1099/2008.

30. „Среднодневен нетен внос и ВОП” са количествата нефт, газов кондензат, суровини за рафинериите и нефтопродукти, изчислени по метод, утвърден от председателя на агенцията, доставени на територията на страната от внос или от вътрешнообщностни пристигания.

31. „Рандеман” е процент или част от крайни нефтопродукти, които се получават от определено количество използвани суровини.

32. „Нефт” е съгласно определението за суров нефт, посочено в Приложение Б, раздел 4.1, т. 1 към Регламент (ЕО) № 1099/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 г. относно статистиката на енергийния сектор.

33. „Газов кондензат” е съгласно определението за NGL, посочено в Приложение Б, раздел 4.1, т. 2 към Регламент (ЕО) № 1099/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 г. относно статистиката на енергийния сектор.

34. „Суровини за рафинериите” са съгласно определението за суровини за нефтопреработвателните заводи, посочено в Приложение Б, раздел 4.1, т. 3 към Регламент (ЕО) № 1099/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 г. относно статистиката на енергийния сектор.

35. „Тежко гориво” е нефтопродукт, различен от нефтопродуктите по чл. 2, ал. 1, т. 1-4, включен в подпозициите съгласно буква „е” на т. 2 от Допълнителните забележки на глава 27 от Комбинираната номенклатура на Европейския съюз, предназначен за използване като гориво в стационарни инсталации и/или като суровина за рафинериите.

36. „Нафта” е съгласно определението за нафта, посочено в Приложение Б, раздел 4.1, т. 9 към Регламент (ЕО) № 1099/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 г. относно статистиката на енергийния сектор.

37. „Запаси от нефт и нефтопродукти” са запасите от енергийните продукти, посочени в чл. 2.

38. „Предходна календарна година” е календарната година, за която са използвани данните за потреблението или за нетния внос и ВОП на територията на страната и въз основа на които са изчислени необходимите количества запаси, които следва да бъдат поддържани, или действително наличните запаси към даден момент.

§ 2. Този закон въвежда разпоредбите на:

1. Директива на Съвета 2009/119/ЕО от 14 септември 2009 г. за налагане на задължение на държавите членки да поддържат минимални запаси от суров нефт и/или нефтопродукти.

2. Приложение А, раздел 2.1, Приложение Б, раздел 2.1 и раздел 4.1 и Приложение В, раздел 3.1 и раздел 3.2 към Регламент (ЕО) № 1099/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 г. относно статистиката за енергийния сектор.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Законът за задължителните запаси от нефт и нефтопродукти (обн., ДВ, бр. 9 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 107 от 2003 г., бр. 95 и 105 от 2005 г., бр. 30 и 82 от 2006 г., бр. 109 от 2007 г., бр. 69 и 102 от 2008 г., бр. 12, 32, 82 и 93 от 2009 г. и бр. 88 от 2010 г.) се отменя.

§ 4. В случай че до 31 декември 2012 г. Република България не е придобила членство в Международната агенция за енергетика и покрива вътрешното си потребление на нефтопродукти изцяло от внос и ВОП, до 31 декември 2014 г. тя може да поддържа запаси от нефт и нефтопродукти, съответстващи на 81 дни среднодневен нетен внос и ВОП, от които 27 дни за агенцията.

§ 5. Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ и задължените лица са длъжни да поддържат и съхраняват нивата на задължителните запаси, определени по отменения Закон за задължителните запаси от нефт и нефтопродукти, до 30 април 2013 г. Създадените до влизането в сила на този закон задължителните запаси от нефт и нефтопродукти придобиват статут на запаси по него.

§ 6. Производствата по регистрация на складове за съхранение на запаси от нефт и нефтопродукти, започнали преди влизане в сила на този закон, се довършват по него.

§ 7. Регистрацията на складове по чл. 21 от отменения Закон за задължителните запаси от нефт и нефтопродукти запазва своето действие след влизане в сила на този закон, като складовете се считат за регистрирани по чл. 38 от него.

§ 8. Регистърът на задължените лица по отменения Закон за задължителните запаси от нефт и нефтопродукти остава в сила до 30 април 2013 г.

§ 9. Регистърът на регистрираните по чл. 21 складове от отменения Закон за задължителните запаси от нефт и нефтопродукти запазва своето действие до влизането в сила на наредбата по чл. 8, ал. 4.

§ 10. Складовите записи, издадени до влизането в сила на наредбата по чл. 8, ал. 4, остават валидни до изтичане на посочения в тях срок.

§ 11. Бланките на складови записи по отменения Закон за задължителните запаси от нефт и нефтопродукти остават валидни до 30 април 2014 г. и могат да бъдат използвани съвместно с бланките на складови записи, регламентирани с наредбата по чл. 8, ал. 4.

§ 12. Предварителната информация по чл. 7, ал. 1, т. 9 относно методите за изчисление на задълженията за 2013 г. се публикува на интернет страницата на Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ в срок до 31 януари 2013 г.

§ 13. Административнонаказателните производства, образувани от председателя на Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ до влизането в сила на този закон, се довършват по досегашния ред.

§ 14. В Закона за акцизите и данъчните складове (обн., ДВ, бр. 91 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 63, 81, 105 и 108 от 2006 г., бр. 31, 53, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36 и 106 от 2008 г., бр. 6, 24, 44 и 95 от 2009 г., бр. 55 и 94 от 2010 г., бр. 19, 35, 82 и 99 от 2011 г. и бр. 29 от 2012 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 78, ал. 1, т. 2, буква „б“ думите „Закона за задължителните запаси от нефт и нефтопродукти“ се заменят със „Закона за запасите от нефт и нефтопродукти“.

2. В чл. 102 ал. 5 се изменя така:

„(5) Контролът върху запасите от нефт и нефтопродукти в данъчните складове се осъществява и от лицата по чл. 55, ал. 4 от Закона за запасите от нефт и нефтопродукти.“

§ 15. В Закона за държавните резерви и военновременни запаси (обн., ДВ, бр. 9 от 2003 г.; попр., бр. 37 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 19, 69 и 105 от 2005 г., бр. 30 и 102 от 2006 г., бр. 54 от 2008 г., бр. 35 от 2009 г. и бр. 16 от 2010 г.) в чл. 7, ал. 2 т. 8 и 11 се отменят.

§ 16. В Закона за енергията от възобновяеми източници (обн., ДВ, бр. 35 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 29 и 54 от 2012 г.) в чл. 50 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинеи 1 и 2 се изменят така

„(1) Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ купува и продава нефтопродукти, предназначени за създаване, съхраняване и обновяване на държавни резерви, военновременни запаси, запаси за извънредни ситуации и целеви запаси, несмесени с биогорива.

(2) Външните съхранители по Закона за държавните резерви и военновременните запаси създават, съхраняват, опазват и обновяват държавни резерви и/или военновременни запаси от нефтопродукти, несмесени с биогорива.”

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) Задължените лица и съхранителите с регистрирани складове по чл. 38 от Закона за запасите от нефт и нефтопродукти създават и съхраняват запаси за извънредни ситуации, несмесени с биогорива. Съхранителите, на които това е било възложено, съхраняват целеви запаси от нефт и нефтопродукти на територията на страната, несмесени с биогорива.”

3. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея след думите „ал. 2” се добавя „и 3”.

4. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

§ 17. В Търговския закон (обн., ДВ, бр. 48 от 1991 г.; изм. и доп., бр. 25 от 1992 г., бр. 61 и 103 от 1993 г., бр. 63 от 1994 г., бр. 63 от 1995 г., бр. 42, 59, 83, 86 и 104 от 1996 г., бр. 58, 100 и 124 от 1997 г., бр. 21, 39, 52 и 70 от 1998 г., бр. 33, 42, 64, 81, 90, 103 и 114 от 1999 г., бр. 84 от 2000 г., бр. 28, 61 и 96 от 2002 г., бр. 19, 31 и 58 от 2003 г., бр. 31, 39, 42, 43, 66, 103 и 105 от 2005 г., бр. 38, 59, 80 и 105 от 2006 г., бр. 59, 92 и 104 от 2007 г., бр. 50, 67, 70, 100 и 108 от 2008 г., бр. 12, 23, 32, 47 и 82 от 2009 г., бр. 41 и 101 от 2010 г., бр. 14, 18 и 34 от 2011 г. и бр. 53 и 60 от 2012 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 57 се създава т. 5:

„5. е било управител, член на управителен или контролен орган на дружество, за което е било установено с влязло в сила наказателно постановление неизпълнение на задължения по създаване и съхранение на определените му нива от запаси по Закона за запасите от нефт и нефтопродукти.”

2. В чл. 141, ал. 8 се създава изречение второ:

„Не може да бъде управител лице, което е било управител, член на управителен или контролен орган на дружество, за което е било установено с влязло в сила наказателно постановление неизпълнение на задължения по създаване и съхранение на определените му нива от запаси по Закона за запасите от нефт и нефтопродукти.”

3. В чл. 234, ал. 2 се създава нова т. 2:

„2. е било управител, член на управителен или контролен орган на дружество, за което е било установено с влязло в сила наказателно постановление неизпълнение на задължения по създаване и съхранение на определените му нива от запаси по Закона за запасите от нефт и нефтопродукти.”

§ 18. Подзаконовите нормативни актове и вътрешните устройствени актове на председателя на Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси” по прилагането на закона се издават в срок до три месеца от влизането му в сила.

§ 19. Подзаконовите нормативни актове и вътрешните устройствени актове, издадени от председателя на Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси” по отменения Закон за задължителните запаси от нефт и нефтопродукти, се прилагат до издаването на актовете по § 18 доколкото не противоречат на този закон.

§ 20. Изпълнението на закона се възлага на Министерския съвет.

§ 21. Законът влиза в сила от 1 януари 2013 г.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на 2012 г.
и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за запасите от нефт и нефтопродукти

Предложеният проект на Закон за запасите от нефт и нефтопродукти продължава утвърденото през годините с актове на Европейския съюз задължение за неговите държави членки да създават и поддържат стратегически запаси от нефт и нефтопродукти. Въвеждането на това задължение е продиктувано от увеличаващото се производство, намаляването на ресурсите от нефт и повишаването на потреблението на нефтопродукти. С тези запаси се засилва общностната енергийна сигурност и се намаляват рисковете за европейската икономика, свързани с евентуалните затруднения или прекъсвания в доставките на горива.

Директива на Съвета 2009/119/ЕО от 14 септември 2009 г. отменя предходните актове относно налагане на задължение на държавите членки да поддържат минимални запаси от суров нефт и/или нефтопродукти. Тя възпроизвежда и доразвива тяхната философия и принципи на правна регулация, като внася множество нови правила по създаването и поддържането на запасите. Съгласно чл. 25 от директивата в срок до 31 декември 2012 г. държавите – членки на Европейския съюз, са длъжни да приведат законодателствата си в съответствие с нейните разпоредби. Въвеждането на редица нови, съществени елементи в европейската правна уредба налага приемането на нов закон, който да ги реципира, като запази доказалата своята ефективност във времето система за създаване, поддържане и съхранение на запаси от нефт и нефтопродукти в Република България.

Една от най-важните новости в законопроекта, произтичаща от Директива на Съвета 2009/119/ЕО, е, че се обособяват две отделни категории стратегически запаси от нефт и нефтопродукти – запаси за извънредни ситуации и целеви запаси, като разграничението е с оглед различния им правен статут. Запаси за извънредни ситуации ще се създават от частните икономически субекти, които се явяват задължени лица и от Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“ (ДА „ДРВВЗ“). Целеви запаси могат да се създават само от агенцията въз основа на решение на Министерския съвет и по негова преценка. Държавна агенция „ДРВВЗ“ се явява централна структура за управление на запасите по смисъла на Директива на Съвета 2009/119/ЕО, като се запазва основната ѝ функция за провеждане на държавен надзор върху създаването, съхраняването,

обновяването, ползването и възстановяването на запасите от нефт и нефтопродукти.

Друга особено важна новост в предложения законопроект, свързана с императивните разпоредби на Директива на Съвета 2009/119/ЕО, е въвеждането на два метода за изчисляване на нивата на запасите за извънредни ситуации. Първият метод е въз основа на равностойността в нефт на вноса и вътрешнообщностните пристигания (ВОП) на нефтопродуктите, а вторият - въз основа на равностойността в нефт на потреблението им на територията на страната през предходната календарна година. Редът за изчисляване и определяне нивата на запасите е подробно уреден в глава трета от законопроекта.

Общото количество на запасите се определя въз основа на по-голямата от двете величини: 90 дни среднодневен нетен внос и ВОП, от които 30 дни за ДА „ДРВВЗ”, или 61 дни среднодневно вътрешно потребление, от които 20 дни за агенцията.

Целевите запаси, в случай че Министерският съвет реши такива да бъдат създадени и поддържани, се включват в общото количество на запасите за извънредни ситуации, но имат специален статут, тъй като се създават и поддържат само от държавата и спрямо тях не могат да бъдат прилагани принудителни мерки. Изчисляването и определянето на техните нива съгласно чл. 13, ал. 1 от законопроекта е въз основа на равностойността в нефт на среднодневното потребление на нефтопродукти през предходната календарна година.

Законопроектът регламентира съхранението на запасите както на територията на Република България, така и на територията на други държави – членки на Европейския съюз, като в изпълнение на Директива на Съвета 2009/119/ЕО отпада изискването това съхранение да бъде предварително уреждано с междуправителствени споразумения. Запасите на българските задължени лица може да се съхраняват на територията на страната в складове, които се регистрират от председателя на ДА „ДРВВЗ” по реда на чл. 38 от законопроекта, както и в други държави - членки на Европейския съюз, при условие че е отчетена физическата им наличност и достъпност. Делегиране на съхранението на запасите от задължените лица на частни лица или ЦСУЗ в други държави членки ще се допуска само след предварително разрешение от председателя на ДА „ДРВВЗ” и съответните оторизирани органи на другата държава, на чиято територия ще се съхраняват запасите. Контролът относно наличността, движението и състоянието на запасите, създадени от задължени лица или от агенцията, съхранявани на територията на друга държава членка на Европейския съюз, ще се осъществява от съответните оторизирани от нея органи и/или създадената от нея ЦСУЗ, за

което председателят на агенцията периодично ще изисква информация. Запаси на други държави членки, съхранявани на територията на страната, ще се контролират от агенцията, съответно за резултатите ще се информират оторизираните им органи.

Новост в законопроекта е материята, уреждаща възможността на ЦСУЗ или на частни лица, на които са определени нива на запаси за изпълнение задълженията на друга държава – членка на Европейския съюз, да делегират тяхното съхранение на територията на Република България. С оглед ясното разграничение на тези лица от българските задължени лица спрямо тях в законопроекта е възприет използваният в Директива на Съвета 2009/119/ЕО термин „икономически оператори”. Делегирането е приложимо спрямо съхранители, притежаващи складове, регистрирани по реда на чл. 38. Поради липсата на достатъчно съдов капацитет в складовите бази на ДА „ДРВВЗ” в законопроекта е използвана предоставената от директивата възможност за ограничаване делегирането на съхранение на агенцията, като тя ще може да приема за съхранение само запаси на ЦСУЗ на други държави – членки на Европейския съюз, и само при условие, че има свободни съдови вместимости.

Законопроектът предвижда издаването на подзаконови нормативни актове и вътрешни актове на председателя на ДА „ДРВВЗ”. С тях ще се регламентират условията и редът за съхранение на запасите от нефт и нефтопродукти на територията на страната и на територията на други държави - членки на Европейския съюз, както и прилагането на методите за изчисляване нивата на запасите.

За улеснение на задължените лица и съхранителите на запаси се предвижда въвеждането на допълнителни образци на документи.

В чл. 40 от законопроекта са уредени условията и редът за съдействие от страна на Република България при извършване на проверки от органите на Европейската комисия относно готовността на страната за реакция при извънредни ситуации.

В глава шеста, раздел II от законопроекта са регламентирани процедурите при извънредни ситуации, с които се създава възможност държавата да отпусне за ползване бързо, ефективно и по прозрачен начин част или всички запаси за извънредни ситуации и целеви запаси. Водеща роля при осъществяването на тези процедури има Министерският съвет, подпомаган от министъра на икономиката, енергетиката и туризма и от председателя на ДА „ДРВВЗ”.

Процедурите се прилагат в случаи на затруднения в доставките или значимо прекъсване на снабдяването, като Министерският съвет може да отпуска запаси за ползване, да наложи общи или специални ограничения на потреблението в съответствие с изчисления недостиг, приоритетно да разпределя нефтопродукти на определени групи потребители.

Законопроектът възприема практиката на действащия към момента ЗЗЗНН за План за намеса при извънредни ситуации, който вече ще се утвърждава от Министерският съвет. Планът ще се прилага при всеки отделен случай на затрудняване на доставките или значимо прекъсване на снабдяването с нефт и нефтопродукти в страната, в Европейската общност или в отделна държава – членка на Европейския съюз, при влязло в сила решение на Международната агенция по енергетика за отпускане на запаси или решение на Министерския съвет при криза от местен характер.

Административнонаказателните разпоредби в законопроекта са регламентирани по-детайлно и точно в сравнение с досегашния закон, като обхващат всички нарушения на материалноправните норми на закона. Диференцираният подход при определяне на санкциите и въвеждането на възможност за търсене на персонална отговорност от лицата, представляващи неизрядните задължени лица, са предпоставка за адекватна и ефективна намеса на държавата при извършване на закононарушения и за недопускането им в бъдеще.

Предвид въвеждането в законопроекта на нови правни механизми и понятия и с цел осигуряване на тяхното единно и недвусмислено тълкуване в допълнителните разпоредби са добавени нови дефиниции. Прецизирани са и някои от дефинициите на понятия, които са използвани в действащия досега Закон за задължителните запаси от нефт и нефтопродукти и които запазват своето значение и в новия законопроект.

Съгласно § 5 от Преходните и заключителните разпоредби на законопроекта ДА „ДРВВЗ” и задължените лица се задължават да поддържат и съхраняват нивата на задължителните запаси, определени по досега действащия Закон за задължителните запаси от нефт и нефтопродукти, до 30 април 2013 г. Създадените до влизането в сила на новия закон задължителни запаси от нефт и нефтопродукти ще придобият статут на запаси по него.

С оглед пресичане на порочната практика на част от задължените лица да не изпълняват задълженията си за създаване на определените им запаси от горива и по този начин да възпрепятстват изпълнението на ангажиментите на Република България към Европейския съюз се предвиждат допълнения в Търговския закон, с които се въвежда ограничение за лицата, които са ги представлявали, да се регистрират като еднолични търговци или да участват в управителните органи на новоучредяващи се търговски дружества.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)